

NGÀY NÀY

NĂM THỨ BA, SỐ 98

CHỦ NHẬT 20 FÉVRIER 1938

TINH THẦN TRAI TRẺ CỦA
HỘI UÂN HOA VÀ ÀNH
HƯỜNG CỦA TIẾT XUÂN

TRONG SỐ NÀY: Các đảng phái và chủ
nghĩa chính trị (Hoàng Đạo)

Nhà thuốc LÊ - HUY - PHẠCH

HANOI — TONKIN

Lê-huy-Phách là một nhà thuốc có danh tiếng và được tin nhiệm nhất xí Bắc. Bất cứ bệnh gì khó khăn nguy hiểm đến đâu **dùng** thuốc Lê-huy-Phách đều mau khỏi cả.

Lê-huy-Phách là một nhà thuốc có thực học — đã làm được nhiều cuốn sách có giá trị, nhất là cuốn *Nam Nǚ Bì-Toàn* đã được *Hàn* *Lâm viện Khoa-học bén Pháp* (*Académie des sciences*) công nhận và các báo chí Tây Nam khuyễn khích! (*Nam nǚ Bảo-Toàn* đã in lần thứ hai, giá 0p.60 — ở xa gửi thêm 0p.20 làm trước gửi (tất cả 0p.80) — gửi mandat hoặc tem thư cũng được — gửi *a* *tinh hóa giao ngán* » hết 0p.95)

SÁCH BIẾU KHÔNG — « *Bảo Vệ Gia-Dinh* » là một quyển sách viết công phu gồm có 6 quyển ; 1er) Bệnh nguyên : nói rõ những nguyên bệnh vì đâu mà có ? — 2e) Hai bộ máy sinh dục : nói rõ những bệnh thuộc về huyết của đàn bà, những bệnh về khí của đàn ông — 3e) Tiêu-nhi kinh giãn : những bệnh cảm, sài... của trẻ — 4e) Phong linh căn bệnh : nói rõ những bệnh phong linh — 5e) Ngũ lao căn bệnh : các bệnh ho, khái huyết, sài, xuyễn, súc, lao... — 6e) Bài trừ mục lỗng : các bệnh ở mắt...

Giải thích rõ ràng từng bệnh một — cách phòng bệnh, cách chữa bệnh thực rất hoàn toàn — từ xưa đến nay chưa từng nhà thuốc nào viết được. Hỏi xin lại nhà thuốc hoặc các đại-lý, ở xa gửi 0p.06 tem về nhà thuốc làm tiền cước.

LƯƠNG NGHỊ BỒ THẬN

Bồ chữa khỏi hàng vạn người có bệnh bờ thận

Thuốc này bào chế rất công phu, có vị phai đậm phơi hàng tháng để lấy đương khí ; có vị phai chôn xuống đất đúng 100 ngày để lấy thô-khi. Thuốc này làm toàn bằng những vị thuốc làm cho thận bộ được tinh khiết, và đặc nhất là vị hải cầu thận. Thận là cơ quan hệ trong cho sự sinh dục đàn ông. Thận suy sinh nhiều chứng làm kém đường sinh dục :

Bại thận : đau lưng, vắng dầu, rung tóc, ủ tai, mờ mắt, tiêu tiện vắng, trong bất thường, thời thường mỏi mệt.

Đi tinh : Khí cường dương, không cùi lúc nào, linh khí không kiên được mà tiêu ra.

Mộng tinh : Mơ ngủ thấy đàn bà tinh khi cũng ra.

Hoạt tinh : Tinh khí không kiên, khi giao hợp tinh khí ra mau quá.

Tinh khí bất sạ nhập tử cung : Tinh khí loãng, ra rì rì, không bắn vào tử cung.

Liệt dương : Gân đàn bà mà dương không cường được.

Sau khi khỏi bệnh phong linh, đau lưng, rung tóc, chảy nước mắt, trót quy đầu.

Có các bệnh nói trên, dùng « *Lương nghị bồ thận* » số 20 của Lê-huy-

Phách đều khỏi cả. Giá 1p.00 một hộp.

Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm, chữa khỏi hàng vạn vạn người có bệnh ở thận.

LẬU, GIANG - MAI

Uống thuốc Lê-Huy-Phách khỏi ngay

Thuốc năm 1935 số 70, giá 0p.60 (thuốc lậu) khỏi rất mau, các bệnh lậu mới mắc : tức, buốt, dài rất, nóng bang quang, ra mủ nhiều, ủ, vắng, xanh.

Lậu chuyên trị mủ số 40, giá 0p.50 : Bệnh lậu kinh niên, thường hàng ngày vẫn ra mủ. Hoặc bệnh phải di phôi lại 2, 3 lần... đã chữa chay đủ các thuốc, tiêm đủ các thứ thuốc, mà mủ vẫn còn, dù nhiều, dù ít, uống thuốc « *Lậu mủ* » số 10 của Lê-huy-Phách nhất định hết mủ ngay. Thuốc này hay lắm ai dùng cũng khỏi.

Giang-mai số 18, giá 1p.00 : Lở loét quy đầu, mọc mao gá, hoa khé, phá lở khắp người, lèn hạch lèn soai, đau xương đau tủy, mới mắc hay đã lâu, nặng hay nhẹ, uống thuốc Giang-Mai số 18 của Lê-huy-Phách khỏi hẳn.

Tuyệt trùng số 12, giá 0p.60 : Lậu, Giang-Mai chưa tuyệt nọc, tiêu tiện trong đục bất thường, có dây, có cẩn, nhói nhát ở trong đường tiêu tiện. Ăn độc, uống rượu, thức khuya, làm việc nhọc mệt hình như bệnh phục phát. Qui-dầu urot, dò, bắp thịt rứt, ngoài da thường mọc những mụn nhọt sắc đỏ mà ngứa. Ăn ngủ không đều hòa, thận thê đau mỏi, rung tóc, mờ mắt, ủ tai, đau lưng, hoặc di-tinh, mộng-tinh.

Uống thuốc Tuyệt trùng số 12 này lần với bồ Ngũ-tạng số 22, giá 1p.00, các bệnh khỏi hết, bồi bổ thêm sức khỏe.

Hai thứ thuốc này ai dùng qua đều khen ngợi. Cả đến người Tây, người Tàu đều có thư cảm ơn, và công nhận là một thứ thuốc hay nhất, không có thứ thuốc nào bằng.

Nhà thuốc LÊ - HUY - PHẠCH — Hanoi, Tonkin

(1er Mars 1933 nhà thuốc Lê-huy-Phách sẽ dọn lên 19 Boulevard Gia-long và 40 Boulevard Rollandes — Hanoi
 ĐẠI-LÝ CÁC NƠI : Haiphong : Nam-tân, 100 Bonnal. Namdinh : Việt-long 28 Rue Champeaux. Thailinh : Minh-Duc 97 Jules Piquet. Haiduong : Phố
 Văn, 3 phố Kho Bạc. Ninhbinh : Ich-tri, 41 Rue du Marché. Baeninh : Vinh-Sinh, 164 phố Tiền-An. Hongay : Hoàng-đạo Quy, 5 Théâtres. Yenbay
 Thiên-sinh-đường, 11 Avenue de la Gare. Cao-bằng : Lưu-đức-Vy 21 Galliéni. Phù-lý : Việt-Dân, 11 Rue Principale. Sơn-tây : Phú-Lương, 3 Lacaze
 Courbet. Lạng-sơn : Lý-xuân-Quý, 10 bis Rue du Sel. Thành-hóa : Thái-Lai, 6 Grand-Rue. Vinh : Sioh-Huy, 59 Phố Ga. Huế : Văn-Hòa, 29 Pan
 Bert. Qui-nhơn : Trần-văn-Thắng, Avenue Khái-Dịnh. Nha-trang : Nguyễn-Dinh-Tuyênn. Tuy-hòa : Thành-Tâm. Phan-rang : Bazar Tứ-Son.
 Phanri : Ich công thương cuộc. Dalat : Nam nam được phòng. Quảng-ngãi : Lý Hwang, Route Coloniale. Saigon : Chau-Lieu, 228 Pont Japonais
 Phnom Penh : Huỳnh-Trí, 15 Rue Obier. Kampot : Bazaar Song-Đồng. Thatkhet : Maison Chung-ký, và khắp các tỉnh ở Nam-ký đều có đại-lý cả
 Tổng đại lý tại Mỹ Tho : NAM-CƯỜNG-THU-Xã.

VẠN NĂNG LINH BỒ

Thứ thuốc này rất hay, bồ cho các co-thê người ta rất mau chóng. « *Dị tha tinh huyết* », « *bồ ngả tinh huyết* » nghĩa là lấy tinh huyết khác đem bồi bồ cho tinh huyết người ta, tức là thứ thuốc này dùng những co-thê của loài vật như : gân hươu, cao ban long, tim lợn, óc lợn... Các thứ ấy chế hóa rồi hợp vào các vị thảo mộc rất quý... làm thành thứ thuốc *Vạn-năng-linh-bồ* này. Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm. Ai dùng cũng rất lấy làm mĩ ý. Đến nay trăm phần được cả trăm, chúng tôi mới đem phát hành thứ thuốc này để giúp anh em các giới thêm phần sức khỏe. Ở thế kỷ thứ 20 này, tinh thần, ham vật chất, điện-khi nhiều. Nên đời nay, il người luôn thọ bằng đời xưa, thi có « *nội thương nhân ngoại* » càng dễ làm, không những thế mà lại còn tìm óc canh tranh... biết bao nhiêu có no lâm hại sức khỏe của chúng ta. Bởi thế phải có thứ thuốc *Vạn-năng-linh-bồ* này để giúp đỡ anh em các giới thêm phần sức khỏe. Dùng thuốc này thân hình trắng kiện, phần khởi tinh thần, thêm tri khôn, tăng trí nhớ, làm việc lâu mệt, ăn ngon ngủ yên, khỏe mạnh luôn, tăng thêm tuổi thọ... Làm việc quá sức, tư-lư quá độ làm tổn hại đến sức khỏe và tinh thần : nyười hom hem, hao mòn sức khỏe, bệnh tật luôn luôn, tinh thần hối hoảng, bần thần, hay đánh trống ngực, tim gan thấp thỏm... Người ốm mới khỏi, các cụ già sức lực yếu suy... dùng thuốc *Vạn-năng-linh-bồ* này bồi bồ sức khỏe rất mau chóng, khỏi hết những bệnh nguy hiểm bởi hai sức khỏe mới sinh ra. Bất cứ già, trẻ, lớn, bé đàn ông, đàn bà, đàn bà có thai, trong người mồi mệt... dùng thuốc này công hiệu lạ lùng, sức khỏe thấy ngay, giá 1\$00.

ĐÀN BÀ BẮT ĐIỀU KINH

Hành kinh khi lên tháng khi xuống tháng, hoặc 2, 3 tháng mới hành kinh một lần, hay hành kinh 2, 3 lần trong một tháng, mà sáu huyết linh, nhợt... tức là kém huyết mà mắc bệnh kinh bât điều. Kinh đã không điều còn sinh nhiều chứng : vắng dầu, ủ tai, mỏi xương sống và hành kinh, có khi đau bụng nội hòn nữa !

Điều kinh chung ngọc số 80, giá 1\$50 : Riêng dùng cho các bà đã co chồng mà mắc bệnh bât điều. Dùng thuốc này đã điều kinh, lại mai có thai.

Điều kinh bồ huyết số 21, giá 1\$00 : Riêng dùng cho các có dùng thuốc này kinh-nguyệt điều hòa, đỡ da thâm Urt., khỏe mạnh luôn...

BỒ PHẾ TRÙ LAO

Phổi là cơ quan rất hệ trọng, luôn luôn thở hút, không thể nghỉ được một phút nào, thì những khí thở hít không đều, nóng phổi, tức hơi, tức ngực, phổi sưng cách oẽ phong cho phổi được đều hòa. Phổi yếu sinh ra những bệnh : khái, thũng, súc, xuyễn, khạc huyết, lao, sài... rất là nguy hiểm !

Thuốc *Bồ phế trù lao* Lê-huy-Phách số 89, giá hộp lớn 1p.00, hộp nhỏ 0p.60 là một thứ thuốc chữa các bệnh ở phổi mau khỏi hẳn. Bất cứ già trẻ, lớn bé có các bệnh ở phổi dùng thuốc *Bồ phế trù lao* này khỏi ngay. Công hiệu của thuốc này : Khỏi bệnh khái huyết, khạc huyết (khác nhô ra máu) — Khỏi bệnh xuyễn, súc (khô thở, tắc hơi) — Khỏi bệnh lo khan — Khỏi bệnh ho đờm — Khỏi bệnh ho gá — phòng trừ các bệnh lao phổi.

— Người này không chết về ô-tô thì cũng chết đói mà thôi.

O

CHÍNH TRỊ VÀ ĐÀNG PHÁI

Lần theo lịch sử'

LOÀI người là một giống vật sinh ra đã có khuyễn-hướng về chính-trị. Ở thời đại nào, trong xã hội nào cũng vậy, người ta cũng thấy sự phân biệt về chính-trị, có một hạng người bị trị, và một hạng người đứng cầm quyền chính. Duy ở những nước đã tới một trình độ văn minh khá cao, nhân dân đều hiểu biết một cách rõ ràng nguyên tắc và nguyên nhân của chính-thì trong nước, và đều có thể lấy lý chí mà xét đoán sự hay dở của chính-thì ấy; trái lại, những dân tộc còn bán khai, sống theo lối tự nhiên hay theo cõi lè, chỉ có một quan niệm lờ mờ về cái chế độ hiện hành.

Nhưng dân bản khai, hay đã men đến bức mào, một dân tộc, đã tự thành xã hội, là đã tự tạo lấy một chính-thì. Rồi theo sự tiến hóa của tư tưởng, chính-thì cũng như mọi công cuộc khác của loài người, đi từ sự dân dã đến sự phức tạp. Song có một điều ta nên nhận kỹ, là không bao giờ những công cuộc ấy không dựa vào thực tế. Chính-thì của một nước lúc nào cũng do hoàn cảnh, do tình thế của xã hội lúc ấy gây nên; sức trỗi dậy tượng của loài người dẫu dồi dào thật nhưng không thể bịa đặt ra một chính-thì được. Vậy muôn biết qua những chính-thì phức tạp đương thời nhau tác uy tác phúc khắp cả nhân loại, ta không còn gì hơn là lần theo lịch sử để tìm xét đến những nguyên tắc của những chính-thì đã lần lượt thay nhau trong khoảng mấy nghìn năm qua.

Trở lên đời thái cõi, ta không có vật-liệu đích xác để làm căn cứ. Ta không thể biết được về thời đại xa xôi mù mịt đó, gia đình bắt đầu có rồi mới thành xã hội, hay là có sự án chung ở lõi của một đám đông rồi mới sinh ra gia đình. Ta chỉ biết rằng ở òa mì các nhà sử học ai cũng công nhận, là về thời đại mà ta nhớ ta đã thấy gia-dinh ở bên cạnh xã-hội, và gia-dinh đã làm căn bản cho xã-hội rồi.

Gia-dinh hồi ấy có một sức mạnh thiêng ếng. Là vì gia-dinh không dựa vào lòng cha

mẹ thương con, như người ta tưởng lầm. Gia-dinh cũng không phải lấy sức lực của người cha, của người đàn ông làm nền tảng. Gia-dinh hồi ấy đặt móng trên một nguyên-lắc vững chãi hơn, chặt chẽ hơn tinh tinh, tôn giáo của loài người. Đồng thời ở khắp nơi, bên La-Mã, Hy-Lạp cũng như Ấn-Độ, Trung-Hoa, người ta thấy xuất hiện một tôn giáo: sự thờ tổ tiên. Trong tôn giáo ấy, người già trưởng đầu cũng là người đứng môi giới với ông cha đã khuất để khuôn con em vào vòng lề nghi của cái lòn giáo gia-dinh. Vì thế già trưởng là người nắm hết cả quyền hành ở trong tay.

Ngoài xã-hội, cái bóng của gia-dinh hồi ấy giờ, người nào đứng chủ tể trong sự tề lụy đối với quỷ thần phù trợ cho xã-hội là người có hết quyền hành về chính-trị. Nhưng ở đây, ta thấy rõ Đông phương đã đi một bước đường khác hẳn Tây phương ở La Mã, Hi Lạp, quỷ thần phù trợ một đô thành nhỏ là người già trưởng của một họ đã lập nên đô thành ấy, dân tộc của hai xứ đó chưa đến được cái quan niệm một vị chủ tể độc nhất của muôn loài. Trái lại, ở Trung Hoa, người ta đã sớm thờ phượng một vị thượng đế. Sự khác nhau về tín tưởng ấy đã gây nên sự khác nhau về chính-thì. Ở Hi-Lạp, La-Mã, ta thấy hiện ra nhiều xã-hội, nhiều đô thành nhỏ mà quyền thống trị mỗi đô thành là ở tay một vị vua nhỏ. Cứ như thế, mãi cho đến lúc đạo Gia-tô ra đời. Ở Trung Hoa, ta thấy ngay từ mấy ngàn năm xưa, một vị hoàng đế thay trời để trị dân.

Nhưng dù ở một đô thành nhỏ của Hi Lạp hay ở nước Tàu to lớn, sự thay đổi về chính-trị cũng vậy. Ở đây, ở kia, những già trưởng những chư hầu, đều dàn dẵn không chịu quyền thống trị nghiêm ngặt của vua chúa bay của hoàng đế. Ở bên La Mã, Hi Lạp, bọn già trưởng đều cũng nỗi cách mệnh để trước quyền chính-trị của vua. Còn ở Trung Hoa, chư hầu dần dà đổi sự tự trị và lúc nào cũng thắng: chính-thì phong kiến lúc đó bắt đầu ra đời.

Thế rồi, một ngày kia, vì ghen tị nhau và quyền lợi, chư hầu dần bị diệt vong. Thời phong kiến đã kết, chính-thì quân chủ độc đoán nổi lên.

Nhưng, vì tư tưởng loài người dần dà thay đổi, vì các sứ quân chủ lạm dụng cái chủ quyền của mình, chính-thì đó cũng không dừng mãi được. Nhà vua cần phải dựa vào một sức mạnh khác nữa mới có cơ tồn tại. Có khi nền quân chủ dựa vào hàng người giàu có, có khi dựa vào hàng người nghèo khổ như ở bên Hi Lạp, nhưng thường thường là dựa vào hàng người quý phái.

Chính-thì ấy có nơi, như ở bên Anh, sống mãi đến bây giờ. Có nơi, như ở bên Pháp bị một cuộc cách mệnh đánh đổ. Chính-thì cộng hòa thành lập, và nhân sự tự do tư tưởng về chính-trị, các đảng phái mới thành lập.

Nhưng chính-thì ấy không có thể hòa hợp được hết thảy lợi quyền, nên xã-hội thường chia ra hai giai cấp nghèo và giàu.

Vì vậy nên ta mới thấy xuất hiện chưa bao lâu một chính-thì mới: chính-thì cộng sản ở bên Nga.

Những sự phức tạp về chính-thì ta vừa xem qua, xưa kia ta không nề biết tới. Con đường vạch sẵn của cõi nhân, dân ta bình tĩnh mà theo, coi như là một sự bất di dịch, không bao giờ thay đổi mà cũng không thè náo thay đổi được. Song cuộc đời bình tĩnh ấy bỗng bị lùi giò lốc Tây phuơug đưa lại làm chấn động. Những tư tưởng cũ, ngơ ngác nhìn những tư tưởng mới xông xáo. Dân ta như bỗng bừng mắt dậy nhìn ra từ phía, thấy những trời mới lạ, bao la, nghe thấy những giọng cao thấp, khác hẳn điệu dàn của nghìn xưa, và cảm thấy sự thay đổi một cách vô cùng mãnh liệt.

Nhưng trong mỗi tư tưởng mới, ta cần phải chọn lọc, cần phải quan sát cho tinh tường, rồi lấy lẽ phải mà xét đoán mới mong tìm đến sự thực được.

Hoàng Đạo

NGÀY HỘI SINH VIÊN

Cứ hàng năm, ngày hội của các sinh viên Cao đẳng lại diễn ra trong cái không khí đậm ấm của mùa xuân. Sự này đã thành một tục lệ rất hay trong cái đời học sinh của người mình.

Năm nay cũng có những cuộc vui như chợ phiên, khuê vũ và diễn kịch.

Người ta mong rằng Ngày hội Sinh viên sẽ không bao giờ mất cái tình thân của nó, nghĩa là một ngày vui chơi của các thanh niên học sinh, một ngày hội để liên lạc những anh em học sinh với nhau.

Ngày hội Sinh viên phải có ý nghĩa thế, nếu không sẽ biến đổi ra một ngày hội thường như ngày hội khác ở bên ta, mà cái mục đích quan hệ nhất là làm tiền.

Bởi vì sự làm tiền đối với Sinh viên không phải là một điều cốt yếu như nhiều người tưởng và muốn cho các sinh viên cũng nghĩ thế. Đó chỉ là một việc phụ mà thôi.

T. L.

TUẦN LỄ NHÌ ĐỒNG

CÁC báo ở Saigon có đăng cái tin sau này về Tuần lễ Nhì đồng trong ấy :

Saigon — Hôm thứ ba 15 Février ban hội đồng trông coi về Tuần lễ Nhì đồng lại họp lần thứ hai, do bà Thống đốc Pagès chủ tọa.

Sau khi nghe đọc một bức điện tin của ông Bertrand, giám đốc Học chính Đồng dương, tố ý biếu đồng tinh với các công việc của hội nghị và cảm ơn hội nghị đã lưu tâm đến các trẻ em, đến lượt các diễn giả nói về các vấn đề quan hệ tới việc lo cho trẻ em đi nghỉ mát, vấn đề chiếu bóng đối với nhì đồng, vấn đề thề dục và vấn đề hướng đạo, việc ăn uống, chơi bời và bồn phận của các phụ huynh học sinh,

Tuần lễ Nhì đồng là một sáng kiến rât hay và rât nên khuyến khích. Sao ngoài miền Bắc ta không đặt ra một tuần lễ như thế để săn sóc đến các trẻ em ?

Không có nơi nào mà bọn nhì đồng bị bỏ quên và không được ai quan tâm đến như ở đây.

T. L.

XÒ XỔ

BỎ ra năm hào mua một phiếu Tombola Sí-Cát, ai cũng hy

Nhớ đón xem trong Ngày Nay, bắt đầu từ số sau :

TRANG VĂN CHƯƠNG

Những quan niệm, những ý kiến mới trong văn chương — phê bình các tác phẩm mới xuất bản, các truyện vui trong làng văn, việc xuất bản các sách vở, cái thú đọc sách, chơi sách đẹp, vân vân...

do ĐOÀN-PHÚ-TÚ, PHẠM-VĂN-HẠNH,

KHÁI HƯNG, THẾ-LŨ, THẠCH-LAM viết,

và một trang :

CUỘC ĐỜI MỚI

Cách sống mới, xã-giao, những thành kiến sai lầm trong xã-hội cần phá bỏ, những quan niệm mới về cuộc sống, vân vân. do ĐOÀN-PHÚ TÚ, THẠCH-LAM, THẾ-LŨ viết.

TUẦN LỄ MỘT

vọng làm chủ cái ô lô. Cái xe ô tô ấy lúc chưa xồ số, giống như một thiếu nữ vừa giàn vừa đẹp mà bao người ao ước muốn lấy. Nhưng lúc xồ số rồi thì nó lại không giống một người đàn bà có chồng. Vì đối với kẻ ghen thầm xưa kia, người đàn bà có chồng còn thỉnh thoảng ban cho một nụ cười tươi thắm, hay một lời nói dịu dàng, chứ cái ô tô xồ số khi đã vào tay người khác rồi mà mình có gặp mặt thì nó chỉ tăng cho mình càng với sự thèm muốn một ít cát bụi trên đường.

Trong cuộc xồ số này cũng như trong hết các cuộc xồ số khác, tôi nhận thấy đàn bà giàu lòng tin hơn đàn ông : họ tin rằng họ sẽ trúng số độc đắc, hay ít ra một trong những số trúng khác. Chỉ trong những lá phiếu rung rung trong mây ngân lay xinh xắn, và cặp mắt lo lắng nhìn trán trán không chớp cái lồng xồ số cũng đủ hiểu điều đó. Còn bọn đàn ông thì hình như không dám ngờ rằng mình lại có thèm trúng được một số, dù một số trúng rất nhỏ.

Trước hết xồ số hàng một rồi đến hàng chục, hàng trăm, hàng nghìn, hàng vạn. Một bà ngồi cạnh tôi thấy số lá phiếu của mình sao ngay hàng một. Nhưng bà ta cũng lảng tai cố nghe

đọc tiếp theo các con số hàng sau. Cố nghe để có dịp liếc và phản nản, và suýt sủa rằng số phiếu của mình nếu không sai hàng một thì đã trúng.

Ông Sí-Cát thuê rạp Majestic chiếu một phim ảnh tặng khách hàng đến dự cuộc xồ số. Thực là thao khoa tâm lý lắm. Những người không trúng số ít ra cũng tự an ủi rằng mình được xem chiếu bóng bù lại số tiền đã mất hụt. Mà xem chớp bóng bù tiền thì lại tự an ủi rằng đã được dự cuộc xồ số kéo lại số tiền mua vé chớp bóng.

Trong phim, tài tử hát : « U-á-u », ở ghế khán giả, một em bé chưởng thức giắc liền khóc họa theo : « U-á-u », nghe vui tai quá.

Trên đường về, một ông lão an ủi : — Cũng may không trúng大奖, chứ được ô tô thì lốn意大, được coffret thì không có tiền để đựng, được xe tay lại phải thuê người kéo, được cái vòng lại phải đem tặng linh nhân.

Một người khác cười đáp :

— Xoáng. Tôi mong trúng cái ô tô, nhưng tôi không dùng dầu, tôi sẽ cho phẳng lại bọn học trò nghèo của ông Sí-Cát để chiếu chiếu họ đi chơi mát.

N. L.

Sách Dời Nay

Trong năm 1937

Đã xuất bản :

Lê phong phóng viên của Thé-Lú 0p28
Gió đầu mùa của Thach-Lam

0 35

Hai buổi chiều vàng (in lại) của Nhất-Linh 0 28

Bầu năm 1938

Sắp xuất bản :

Thor Thor của Xuân-Diện
Hano... lầm than

phóng sự của Trọng-Lang

Mơ hoa kinh của Đoàn-phú-Tá
Bí vò Giải thưởng phóng sự

tiêu thuyết 1937 của T.L.V.B.

của Nguyễn Hồng

Nỗi lòng Giải thưởng L.D. do

Tx Lực Văn Đoàn tặng

của Nguyễn-khắc-Mẫn

Hai thế giới — Một năm ở Cao
Đằng — Mực tàu giấy bán

của Thach-Lam và Khái-Hưng

Ngày Mới của Thach-Lam

Gió ngàn của Thế-Lú

Đến đầu Mars sẽ có bán :

GIA-ĐÌNH

Tiêu-thuyết của Khái-Hưng
Trước Vành Móng Ngựa

của Tú-Lý

Trong năm 1938, nhà xuất-bản
Đời Nay sẽ cho ra hai loại sách

Nắng Mới và Sách Hồng

Quán Tử là gì hở ba ?

Quán là Vua, Tử là Con, vậy
Quán Tử là con vua chứ còn
là gì !

Đau dạ dày

Hay ợ và ợ được thì dễ chịu, ăn vào là đau nhất, ăn của chua lại càng khó chịu, đang cơm đau thì chóng mặt, buồn nôn rồi đau lan cả ra trước ngực và sau lưng là đau cả dạ dày. Chớ cho là phòng tích và phải mua ngay thuốc bản đường số 1 giá 0p50 1 hộp mà uống, nhẹ vài hộp, nặng giảm hộp là khỏi kéo dài lâu hại sức khỏe và sinh ra nhiều biến chứng rất nguy hiểm.

BÁO - AN - ĐƯỜNG

22bis Route de Hué, Hanoi.

Chuyên chữa đau bụng, phòng tích và ợ đầy.

PHUC-LÓ'II

AVENUE PAUL DOUMER, HAIPHONG

Articles de Nouveauté
Chapellerie, Parfumerie
Lunetterie — Cravates
Chapeaux Feutres

SACS

POUR DAMES & DEMOISELLES

BỘ HÀM CỦA ÔNG BỐ THẬN

Ông Bố-Thận, nghị vùng ta,
Nhờ ơn thán địa được ba chiếc.
Hai hàm thực của trời ban,
Tam thập nhí xi, đổi hằng song song.
Xưa ông cố chí lập công,
Người ta lại tặng thêm ông một
hàm.
Áy là hàm huyện, hàm quan,
Đề ông trưởng giả làm sang với
dời.
Mới đầu hàm nhỏ sùi thòi,
Nhưng theo tiến hóa mỗi thời đổi
Hai hàm thiên tạo lung lay,
Còn hàm nhân tạo mỗi ngày một
tò!
Năm nay lộc nước ơn vua,
Ông tháng hàm... bồ (1), tha hồ
má oai!
Trăm năm ông lành cõi đời,
Hai hàm, hàm thực, thời trời lấy
dời.
Vùi xâu dưới đất đen sì,
Của thiên trả địa, khác chi mọi
người.
Duy còn hàm giả kia thời
Vẫn ghi bia miệng muôn đời lưu
danh...

TÚ MƠ

1) Ông Bố-Thận vừa được thưởng hàm
Bố chánh.

NHỮNG NGÀY QUÀ

NGUỒI TA đã bắt đầu quên những ngày tết vui vẻ. Những nỗi khó khăn, bức rọc của cuộc đời đã bắt đầu hiện ra. Những công việc làm ăn, những công việc xã hội và cả những sự hà hiếp đã bắt đầu dập tắt chút lú vui của mấy ngày xuân.

Chính phủ đương dự định ra một đạo luật về mài dâm để bài trừ bệnh hoa liễu. Nay mai, một ủy ban sẽ họp để bàn về việc này. Một việc quan trọng, vì có ảnh hưởng xấu xa đến giống nòi. Nạn bệnh tình ở xứ ta, ai cũng rõ nó ghê gớm thế nào. Người ta không coi nó như một thứ bệnh khác, mặc dù công nhiên chữa, người ta vì sự xấu hổ vô lý, đã che đậy, dấu diếm nó. Hơn nữa, vì hủ tục, còn có người đồ bệnh cho những gái cùa trinh để mong thoát khỏi nữa. Vì những lẽ đó, số người mắc bệnh càng ngày càng nhiều, và các hàng thuốc lâu càng thịnh vượng.

Vậy, không có điều gì cần thiết hơn, phải tìm phương pháp để bài trừ nạn bệnh hoa liễu. Có hai điều cần phải đề ý tới: một là cách phòng ngừa, hai là cách chữa cháy. Về sự phòng ngừa, điều khó khăn là làm thế nào cho cách đề phòng được chu đáo mà không có phương hại đến sự tự do cá nhân. Về việc chữa cháy, thi cần phải phổ thông giáo dục về cái hại của bệnh tinh, tìm cách để ai này biết ngay mà chữa cháy một cách mau chóng, và mất ít tiền.

Theo báo *Tiếng Dân*, ở Quảng Ngãi, có xảy ra một vụ bắt người một cách quá ngang.

Ông Cao Luân đi ngang qua làng Tân Phong, vi tối, đến xin trợ ở nhà

NGƯỜI và VIỆC

bà Nguyễn thị Văn. Nửa đêm lý trường đến hỏi bà này rằng sao có người đến tro không trình, và bắt nộp phạt 0p.60. Bà ta cãi rằng theo hương ước, chỉ phải nộp có 0p.30 thôi. Tức thì lý trường nói trong súc dân bắt bà ta và người đến tro trói ở đình, rồi trong lúc ấy đến nhà bà ta lục soát. Khi về, bà ta thấy mất một chiếc lư hương!

Thật là chỉ có ở Trung-kỳ mới có thể xảy ra những việc như vậy. Vì cho tro buổi tối, mà bị bắt trói, thi thực tự do cá nhân bị coi như rẽ rách. Sự lạm quyền ấy của lý trưởng, cần phải trọng phat. Ông Bùi bằng Đoàn thương thư bộ Hình, có người bảo là không biết ăn tiền, nhưng không biết ông ta có biết tim phương pháp trị những sự lạm quyền, những điều bà hiếp như trên kia không?

Một liên đoàn thanh niên nông nghiệp mới thành lập ở Nam-định do một vị cố đạo, ông Đỗ Năng Tich đứng đầu. Liên đoàn hô hào các thôn dân công giáo họp nhau lại để tự hênh vực lấy quyền lợi của họ về nghề nông.

Đó là một sáng kiến nên theo. Mong rằng các nơi khác sẽ lấy đó làm gương, hợp nhau lại để lập thành nông đoàn, thì sự tiến bộ của dân quê mới mong chóng đến kết quả được.

TỬ TÂM

TUẤN LỄ vừa qua đem lại cho ta một câu chuyện đáng tức cười nếu nó không có vẻ buồn... cho dân bị nạn lụt và cho lòng từ thiện của những nhà chuyên nghe từ thiện.

Câu chuyện bán vải và tơ lụa của sở Thương chính ở Cao-mèn đã tịch thu mà ông Thống sứ Châtel đã xin được, để lấy tiền giúp nạn dân.

Tờ Việt Báo đã có công lôi nó ra ánh sáng. Đầu là việc ông Thống sứ đi điều đình với nhà Boan để xin 128 kiện hàng lậu thuế đã tịch thu. Theo bản ý của ông, thi hàng đó sẽ đem phân phát cho nạn dân dùng. Vì thế, nên từ tháng mười tây năm ngoái, số hàng đó đã giao cho hội Phồ-tế trung ương. Hội ủy cho một vị cựu quan, tên... sư, ông Nguyễn-nâng-quốc: trong nom về việc này có các ông bà Tô hồng Anh, ông Lê văn Phúc, ông bố hâm Bố-Thận giúp sức.

Vì có người thưa rằng đồ tơ lụa đem dùng cho nạn dân không tiện lợi, vì dân bị nạn là dân nghèo khổ, áo quần chỉ cốt lành và ấm, nên ông Thống sứ cũng bằng lòng để cho bán, số tiền thu được sẽ chung để mua quần áo của nhà binh thái đem phân phát cho nạn dân. Nhưng điều cốt yếu, là đồ tơ lụa đem bán kia, chỉ có thể để lại cho các nhà từ tâm bạn bè của Ủy ban đem về dùng trong nhà, không thể đem bán đấu giá được. Sự rằng có kẻ đầu cơ đi buôn đồ hàng giá rẻ ấy, có thiệt cho việc mua tơ lụa, thiệt cho nha Thương chánh, nghĩa là thiệt cho công quỹ, và trái ngược với điều lệ về việc buôn đồ lậu.

Vậy, ai lại không nghĩ rằng, các nhà từ tâm bạn bè quyền thuộc của Ủy ban sẽ đem lòng từ thiện mua các đồ hàng kia đúng giá, nếu không theo một giá cao hơn, để có lợi riêng cho nạn dân. Phiền một nỗi, Ủy ban lại đặt giá rẻ, quá nữa,

Tối thứ bảy 19 Février, tại nhà hát lớn Haiphong sẽ diễn:

KIM TIỀN

của VI - HUYỀN - ĐẮC

Giải thưởng kịch Tự Lực Vạn Đoàn 1937

THỂ-LỤC dàn cảnh

Đề lấy liền giúp chi đoàn Ánh Sáng Haiphong
Kịch KIM-TIỀN sẽ đăng trên báo Ngày Nay.

Bệnh Quyw

Vi trùng bệnh lậu

Nếu các ngài mắc bệnh Lậu, hay Tim-la, mà các ngài đã uống đủ các thứ thuốc rồi, mà bệnh vẫn không khỏi rất và hết nọc, thi các ngài cứ tin uống ngay thuốc Hoàng-văn-Ấp 47 phố Ninh-xá Bắc-Ninh Tonkin, là mau khỏi và rất hết nọc, không hại sinh dục và thân thể, vì thuốc của bản hiệu tự chế ra đã có tiếng trong 20 năm nay. Còn như mọi thứ thuốc khác họ chỉ mua của các ông lang băm về đóng ra chai, lọ, nói khéo để bán đó thôi chứ thực ra người bán thuốc không rõ ở trong thuốc có các vị gì, nếu các ngài cứ tin uống các thứ thuốc đó, không những là không khỏi, về sau thế nào cũng sinh ra nhiều bệnh. Còn như thuốc của bản hiệu xin cam đoạn hẽ ai tin mà uống thì bệnh nhẹ hay nặng như thế nào cũng phải khỏi ngay lập tức, người không mênh nhện gì cả. Thuốc Lậu 1p.60, Tim-la 2p.00, ai mua gửi tiền trước, còn gửi linh hóa giao ngan, có bán tại Mai-linh 60 Paul Doumer Haiphong, Lê-Nam-Hung Phan-Thiết, Quảng-Lợi Chợ-godom Phú-mỹ, còn đại-lý Hanoi Saigon v.v.

mời nên chuyện.

Hôm bán hàng đầu tiên, công chúng được tin kéo đến rất đông. Nhưng người ta chỉ thấy hàng bày la liệt, mà không thấy người bán. Đầu sau kho, người ta thấy bộ râu ông bố hâm Bố-Thận đương châm chỉ đứng biến những thùng hàng mà bà vợ lẽ ông đứng bên tò ý ương lầy. Ý chừng là để trả một giá gấp đôi, gấp ba giá tiền đặt, hòng tò cho thiên hạ biết rằng lòng từ thiện và ông bố hâm bao giờ cũng là ông bố hâm.

Tuy nhiên, một bà khác, không biết cho như vậy, lại lầm tưởng ông bố hâm là một người bán hàng, nên cũng giơ tay chỉ bảo ông lấy hàng cho mình. Bà ấy liền bị thất vọng, và liền nồi nóng, nói mỉa:

« Họ nội, họ ngoại, họ xa, họ gần, con trai con gái, con dâu, con rể, bà bè bốn bên, bạn ân bạn ái, họ mua hết cả rồi, còn đâu đến lắn mỉnh, các bà còn đứng làm gì nữa, về đi »

Bà vợ lẽ ông Bố-Thận, không thèm để ý đến câu nói mỉa, cứ việc chọn lọc, rồi cầm cả tấm hàng xé xem nó còn lốt không. Bà Nguyễn-nâng Quốc, phật ý, bèn cao thiệp :

— Cỏ lè hàng mua không được chọn, bà xé ra thì còn bán chắc làm sao được. Việc là việc làm phúc chứ có phải chuyên buôn bán & đâu!

Ông bố hâm mở râu đáp lại, có trách móc rằng không nề từ tâm của ông ta. Bà vợ lẽ của ông cũng nồi tam bành :

— Những thứ này chỉ để cho đầy tớ nó mặc, chẳng bán thi thôi, qui gỉ mà phải to tiếng.

Rồi thi lời bắc, tiếng chí, rõ ra một tần kịch vui như phiên chợ ngày tết, ở đây hàng cá.

Bị kích thích vì sự mắt thấy tai nghe ấy, ông bố hâm Bố-Thận đâm ra yếu, cáo ốm xin ra Ủy ban.

Vài hôm sau, râu ông đã khôi, ông bèn vác nó đến với ông hội trưởng hội Thương mại và chỉ cho ông hết sự thiện vị của Ủy ban ông vừa mới bỏ. Những bộ hàng tơ và xuyễn thật tốt đã bô sẵn, để tên những bà H. B. B. và H. G. L., bị ông hội trưởng phòng Thương mại phả tung ra.

Công việc bán chắc của ủy ban thứ nhất bị thất bại. Ủy ban thứ nhì thành lập. Công việc mua bán ôn thoa hòn, xong có người mua phải hàng hở, phản nản rằng vợ chồng ông Tô hồng Anh đã bão chọn lọc kỹ sao lại còn thế được.

Kết quả : bán hạ được 10236\$00 may được 15520 cái quần áo. Đầu phát được 8583 cái quần áo : 4260 ở Bắc-ninh, 3300 ở Bắc-giang, 421 ở Tế-bản, 300 ở nhà thương Robin, 100 ở nhà Tế-sinh, 302 ở bối Phúc-xá, 200 cái ở Thái-hà ấp. Nay mai nhà Bình sẽ bán lại cho 9000 cái quần áo giá là 1600\$ để may cho nạn dân (Theo bản thông cáo của phủ Thống sứ).

Mong rằng số tiền còn lại sẽ mau đến tay nạn dân. Ta cũng nên mong nêu rằng Ủy ban của hội Phồ-tế Trung ương sẽ tổ cho ai này biết rằng không hè thiện vị ai và râu ông Bố-Thận cũng không hè dung vào việc này.

Hoàng Đạo

TINH THẦN CỦA THANH NIÊN

NGÀY ông thanh tra học chính Vial sang bên này, hội các sinh viên trường Cao-dâng (A. G. E. I.) tổ chức một buổi nghện tiếp Ông Dương minh Châu, hội trưởng hồi A. G. E. I có đọc một bài diễn văn. Trong bài đó, Ông thay mặt và nói đến nguyên vọng của khắp các bạn trong trường ban Luật Thuốc, v.v... chỉ quên có ban Mỹ-thuật, tuy hôm đó các sinh viên trường Mỹ-thuật cũng có đến.

Sự quên đó khiến người ta lấy làm lạ. Vì không phải lần đầu mà trong những cuộc biểu diễn công cộng của các sinh viên, người ta quên trường Mỹ-thuật. Từ hồi Ông Quát còn làm hội trưởng A. G. E. I., khi đọc diễn văn trước mặt Ông học chánh tổng trưởng Bertrand trong lễ khánh thành hội quán của hội, cũng quên như thế; rồi đến một dịp nữa ở nhà hát tây, rồi đến ông Phan Anh (cũng hội trưởng); thật là một sự quên cố ý và xảy ra luôn.

Các sinh viên trường Mỹ-thuật hãy làm bát bình về việc đó, yêu cầu những lời xin lỗi và sự từ chức của Ông Châu, hội trưởng. Có người nói đến sự các sinh viên trường Mỹ-thuật xin ra hội nữa.

Tại sao lại có những sự quên lùng như thế?

Tôi còn nhớ mươi năm trước, tôi học ở trong Cao-dâng, ban Cảnh súng. Hồi ấy, các sinh viên ta có cái tinh thần đáng bỉ là sự phản kháng giãy cấp. Các ông học ban Luật hay ban Sư phạm, hay ban Thuốc, đều tự coi mình như là « nhất đẳng sinh viên », và coi khinh các ban khác. Nhất là một vài người trong ban Luật, các ông lỵ coi mình như là « các ông quan con » cả rồi, đi đâu cũng bê vè, lên mặt, coi sinh viên các ban khác như kẻ dưới. Hồi ấy, những người học trường Cảnh súng như tôi, và những sinh viên trường Thương mại, đều bị coi là những kẻ hèn kém.

Cái tinh thần đang biếng tôi đã ghi trong bài ký sự « Một năm ở Cao-dâng » đăng trong Phong Hóa. Từ bấy đến nay, tôi tưởng cái tinh thần của bọn thanh niên học sinh đã thay đổi, và những sự phản kháng hiện nay chỉ còn thấy trong óc một vài hảng người trong xã hội.

Không ngờ bây giờ, người ta vẫn còn thấy nó chẳng!

Trường Mỹ-thuật, và các sinh viên trường ấy, có bị các sinh viên ban khác — nhất là ban Luật — coi như là kém hèn không?

Tôi tưởng, và lấy làm buồn, rằng chỉ ở bên ta mới có sự phân biệt lâng áy mà thôi. Một nhà họa sĩ, một nhà công nghiệp chuyên môn, có gì kém một bác sĩ hay một người làm quan chánh? Đất đai câu hỏi ấy cũng đủ tự thấy mình là đáng khinh rồi.

Sự phân chia bơm kém đã dành là một sự đê hèn không xứng đáng với tinh thần thanh niên chung nào. Nhưng trong xã hội ta, cái tinh thần đáng ghét ấy mẠch đến nỗi, không chỉ ở người tự coi mình là hơn mà thôi, mà ở cả trong óc người bị khinh nữa.

Tôi nhớ một lần cùng với một họa sĩ trường Mỹ-thuật vào chơi một nhà kia. Bà cụ chủ nhà hỏi bạn tôi:

— Ông học trường nào?

Nhà họa sĩ lưỡng lự, rồi đáp:

— Thưa, trường thuốc a.

Một người con gái có ở đây, nói:

— Không, thưa mẹ, ông ấy có học trường Thuốc đâu.

Bạn tôi vội vàng đưa mắt cho cô thiếu nữ, ngắt lời:

— Thưa, trường Thuốc ban vẽ a.

Lúc trở về, tôi hỏi bạn tôi:

— Tại sao anh lại nói là học ở trường Thuốc? Sao không nói thực?

Nhà họa sĩ trả lời:

— Phải nói trường Thuốc thì bà cụ mới hiểu là mình học ở Cao-dâng chứ!

Tôi yên lặng, không nói gì. Vì nói gì được với bạn tôi lúc bấy giờ. Anh ta đã tự cho cái trường Mỹ-thuật mình theo học là hèn, đã không biết cái giá trị của một nhà nghệ sĩ như mình là cao quý, đến nỗi phải nói dối để người ta hiểu mình là học trò Cao-dâng!

Đã lâu, bác sĩ Félix có viết một bài về sinh viên Cao-dâng, trong có câu: « les petits pompadours de la Cao-dâng » — những anh nhãi con trát kem ở Cao-dâng.

Những anh đó bây giờ có còn khỏe?

Câu hỏi này, sinh viên các ban Cao-dâng bây giờ, với cái tinh thần mới, với sự trọng cái học, bất cứ môn nào, với sự đúng đắn của con người trí thức, sẽ trả lời.

Thạch-Lam

Trong số sau:

BÓNG NGƯỜI XƯA

Truyện ngắn của Thạch-Lam

Quan phẩm

NGHE nói bừa bộn, các hội viên hội A. G. E. I. vừa có một buổi hội họp long trọng để định đoạt quan phẩm cho được phân minh. Sau một cuộc tranh luận rất ráo nhieu, quan phẩm trên dưới như sau này:

Sinh viên trường luật từ lòng tam phẩm đến chánh nhất phẩm.

Sinh viên trường thuốc chánh tú phẩm.

Sinh viên trường pha thuốc lòng tú phẩm.

Nữ sinh viên trường hộ sinh chánh ngũ phẩm nghỉ nhân.

Sinh viên trường Mỹ-thuật:

Ban kiến trúc chánh cửu phẩm
Ban hội họa lòng cửu phẩm.

thuật là lần vào địa vị của mình, khi thấy họ tự xưng là sinh viên Cao-dâng. Một sinh viên trường Thuốc tự coi mình danh giá hơn một sinh viên trường Bảo ché.

Một bà hỏi một sinh viên Mỹ-thuật theo học trường nào, sinh viên ấy đáp theo học trường Luật bay trường Thuốc nếu không nói mập mờ là trường Cao-dâng.

Sao lạ thế! Sao không biết tôn trọng khoa Mỹ-thuật của mình! Sao lại không đặt Mỹ-thuật ở trên Luật và Thuốc được. Chính mình còn không biết trọng, tự cao, không trách người ta không coi mình vào đâu!

N.L.

BÁO MỚI

Ihori Vụ báo tuần lễ ra hai kỳ, do ông Phạm Toàn chủ chương và ông Tiêu Viễn Nguyễn đức Bình chủ bút, đã ra số đầu ngày 8 Février 1938. Giá báo: mỗi số 0p.04, một năm 3p.80.

— Nghiện thuốc phiện lâm lúc cũng muốn tự tử đi cho rồi.

— Thế sao không tự tử?

— Vì « còn nhớ » thuốc nhớ thuốc phiện!

Lần thứ nhất xin là có kiện Chemisette đẹp :

CHEMISETTE

ESTIVALE

Le Tricot de 1938 !

Các nhà buôn nên hồi ngay tại nhà chế tạo :

Manufacture CỤ GIOANH

63-70, Rue des Éventails, Hanoi

Maison fondée en 1910

Tại 153, Đường cầu Cửa Đông (153 Bd Henri d'Orléans Hanoi)

Téléphone 328

Dr CAO-XUAN-CAM

Tốt nghiệp tại Đại-Học-Biên-Paris

Nguyên Trung-ký bệnh-viện

quản đốc chayen lợ

Bệnh Hoa Liễn và Nội thương

Khám bệnh

Sáng 8h đến 11h30, chiều 3h đến 6h

Khi cần kíp mời về

nhiều lúc nào cũng được.

Có phòng dường bệnh

và hộ sinh

CHI CÔ HIỆU Chân - Long

Số 9 Phố Paul Bert
(gần nhà hát lát Hanoi)

là có đủ các kiều giày phụ nữ
Tân Thời và các kiều vi dùm
(Sacs pour dames) rất đẹp.
Bán khắp cõi Đông-Dương

Tôi may có thư từ gi xin biến đến
Paul Bert vì bảo hiệu đã dẹp lâu
ranging đây rồi.

ĐÓA HỒNG

KỊCH NGẮN một hồi một cảnh của XUÂN DIỆU

NHÂN VẬT:

Dung
Huyền
Con chó Tyty
Đóa hồng

Chủ nhật. Một cảnh vườn; mùa xuân vòi hình giờ những ngón tay hồng nhịp nhàng cho diệu nhạc lặng yên. Mùa sắc tươi cười nhưng thanh đạm. Ánh

sáng còn tơ non của mặt trời đã lên được hai sào.

Sự sống rất tự nhiên của cây, lá, cỏ, hoa. Vườn có vẻ nhà quê. Rộng và rậm. Những lối đi cong.

LỐP THÚ NHẤT

Dung, con chó nhỏ Tyty

Dung, một thiếu nữ đơn giản, mắt sáng, có duyên như một nàng ở trong kịch của Maeterlinck. Trang điểm qua loa. Ở trong nhà ra, chắc vừa mới xuống thang gác.

DUNG, chân luôn nhảy nhót, trong bao quát cả vườn, hai tay nhỏ dập vào nhau — Ô! ô! Ô ô... Xanh quá! Tươi quá! Ô ô...

CON CHÓ TYTY chạy theo sát người, vui miệng sửa chơi — Oáu! oáu! háp! háp!

DUNG — Thôi, mặt trời lên mất rồi. Dậy sau mặt trời! Con gái nhà ai, hư thân mất nết. Uống quá, màu hồng đã đỏ và sẽ khé

lèn dè làm buổi trưa. Ô! nhưng sương còn nhiều thì dương còn là buổi sáng...

CON CHÓ TYTY làm rung chuông nơi cõi, quấn quít giữa hai chân người — Leng keng! leng keng! gừ gừ... gừ...

DUNG — Một lần nào đây ta dậy rất sớm, nhìn qua cửa kính thấy trời tim một cách tân kỳ. Sung sướng đến nỗi nghe trong lòng giật thót. Trước khi sáng, trước buổi mai hồng, ấy là buổi mai tím. Và buổi chiều tím trước khi buổi chiều đen...

CON CHÓ TYTY, làm tiếng điệp với chuông của nó, vừa ngồi chán người — Leng keng! leng keng!

DUNG — Mặt trời khuất lá. Cái vòng tròn ngó qua kẽ biếc thành ra những nháy sao vàng. Đẹp! đẹp làm sao! Tất cả mắt dè mà ngó.

CON CHÓ TYTY tim thấy một mùi gi, người lây người dè, chắc là thơm lầm. Nó khoái lị, gặm nhó nhó vào chân, rên rú — Gừ gừ... gừ... ooáu! oáu! leng keng!

DUNG — Thích quá! Dễ thương quá! Bon cây, các anh hết nghiêm nghị rồi chứ; lũ lá, các em dinh sương tròn, lồng lánh deo hoa tai ngọc. Và hoa! các cô hôm nay nở nhiều. Chàng sẽ đến, có biết không? Rủ nhau mà...

CON CHÓ TYTY, bỗng dung rất đặc ý, chạy vòng lây hai chân, gặm cầy mạnh vào, quén cả lề dở — Háp! háp! leng keng! leng keng!

DUNG, nhốt và hơi đau — Mà dè thương cã... Tyty! Con chuột! may làm cái gì thế? Con chó này nó cắn tôi!

Nàng đuổi vò, nhưng cho tưởng thật, chạy đi, vào bếp.

LỐP THÚ HAI

Dung, Huyền

DUNG, chân lè lè, tay sờ vào cảnh, lá, se sẽ vuốt, như chúng đều biết cảm xúc, liên tưởng — Người ta có da dè mà nghe không khí (một ý đến) và không khí có môi dè hôn vào da mọi người, những sáng mùa xuân. Không khí bá ai mà chẳng hôn? Có điều, người da mỏng thì da nghe, và người da dày thì da

diếc (Cười bi-mặt)...
HUYỀN, ở công vào, ngừng

lại một chút, sờ lên ca-vát, nói lè hem một lần cầu này đã quen móm — Cái ca-vát này lớn hơn nơ một chút. Phải tậu tiền mua cái khác. Cho đẹp chứ. Người ta càng yêu. (Đi vào, lòng muốn nhanh lầm, nhưng chân hối hộp chỉ nhanh vừa).

DUNG, trong vườn — Thú quá! cây hồng của tôi giồng dây. Đóa hồng của tôi chờ dây. Nở rồi! Ô hay! không báo cho tôi biết trước...

HUYỀN, vừa đi đến, kinh ngạc nói rón rén — Thế Dung không đọc thư Huyền kẹp trong sách ư? Huyền dặn trước rồi mà. Ai lại xưng tôi với Huyền như thế.

DUNG, quay lại vồn vập — Anh Huyền! (Cười tiếng bô câu) Em nói với đóa hồng đấy chứ. Búp hồng to nhất nở mà em không ngờ, anh vào nhẹ chân quá, đẹp không anh? Vào mà em chẳng nghe, anh nhìn đấy à, anh trông, khau quá!

HUYỀN, muốn nói một điều khác, nhưng khi mở miệng lại ra câu này — Ô! đẹp thực! chưa từng thấy đóa hồng nào lớn ngần này. Như một đóa cúc.

Cả hai — Ô! ô! ô!
HUYỀN, câu muốn nói lại đến — Em không... (khó quá, nói chêch đi) em không thấy con ong đằng kia ư? Nó kêu vù vù. Lại như trước: em không... em có lẩn bị ong đốt rồi chứ? chỉ một con đì lạc thôi, ta còn nhỏ, cho là ruồi, giờ hai tay chụm lại làm vọt, úp lấy... (quyết định) này Dung, em không... chờ anh sao, mà ra vẻ ngạc nhiên khi thấy anh đến.

DUNG — Anh nghi ngờ thêm chút nữa; không chờ anh thì ra đây đứng... Em chỉ ngạc nhiên vì đóa hoa hôm qua còn nhỏ, hôm nay bỗng lớn, thêm vào, nhân lên, tung ra, như sẵn lò xo ở trong.

HUYỀN — Hôm qua gói lại, cánh sắp xoắn nhau, bây giờ mở tung. Búp thì hắng mấy tuần, mà chỉ trong một chốc, đã thành đóa. Sắp đặt thì lâu, chứ hoàn thành là công việc nhanh chóng cuội cùng. Cũng như em bắt anh mòn môi trong hàng năm, nhưng mà cái ngó sáng và nghiêng dè cho anh đọc lòng chỉ hoảng trong một liếc; bao nhiêu

thời giờ mới được một giây không có thời giờ...

DUNG, ngó Huyền vừa mỉm méo ánh hoa — Biết đâu búp hoa không nở thầm ở trong dạ.

HUYỀN, mắt lầm dim xa — Ô, biết bao nhiêu cái thầm... Mạch nước trong đất ở dưới chân ta, thầm chảy cho đến lúc người ta đào cái giếng kia... (Nói láng) giọt sương thầm giữa hai cánh hoa này, Dung, em trông.

Huyền đưa mắt soi vào mắt Dung, Dung nhìn lại. Sau ngượng quá, Dung luống cuống, sắn tay sờ vào cuống hoa, ngắt mạnh lúc nào không hay. Huyền la: «đừng hái chứ!» song không kịp nữa.

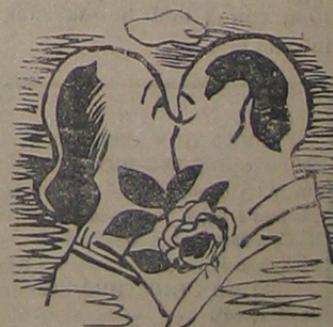
DUNG, nhìn nơi tay mình — Trời ơi! em hái lúc nào thế này? Em có hái đâu? Chết! đứt rồi! Hoa sẽ héo héo, đời nó sẽ ngắn thêm một chút. Em...

Hai người cùng nói, lời lẩn lộn, không biết câu nào của người nào — Em đã lỡ hái rồi, cũng tại... — Móng tay em bén quá — Chỉ tại anh — Hái rồi thì chắp lại sao liền — Chỉ tại anh ngó em, em bối rối — Ta sẽ đem ngâm nước — Em có ý ngắt đứt tặng anh chứ gì, đóa hoa quý... — Thôi, hoa đã hái rồi...

Lúc ấy thi con chó Tyty leng keng chạy đến, vừa được ăn gì, đang còn liếm mép. Thấy Huyền, nó kêu lên, mừng rỡ. Tiếng cười.

LỐP THÚ BA

Dung, Huyền, Tyty, Đóa hồng (hai vật này nói lời riêng của chúng).

Hai người đến ngồi dưới bóng lá, đóa hồng rung rinh ở hai bàn tay cùng nâng. Tyty nửa ngồi, nửa nằm, ở bên cạnh, trầm ngâm nơi mắt.

HUYỀN — Em ngó, cánh thắm, rộng và nhiều, chen nhau kết vào cuống chật. Chúng quay quanh thành vòng, chắc đồng tâm nhau lắm. Chẳng thế mà bao nhiêu cánh làm thành có một nụ cười.

DUNG — Và làm thành có một mùi hương. Thơm, thơm chua. Ngát cả mũi. Như gió ấy. Trong hương, đã có gió rồi. Mà phải, hương ở trong không khí, mà gió cũng lại là không khí. Em nghe một cảm giác « gió », anh à, khi ngửi hương mỏng của hoa hồng này. Ô ! thơm. Mà sao lại thơm nhỉ.

HUYỀN — Mà sao lại thơm ? Mà sao lại gặp ? Mà sao lại yêu ? Và có ai thấy mùi hương đâu ? Thế mà vừa ngọt ngào, vừa mơn, vừa khía vào mũi. Như tình yêu, ta không thấy chính hình dạng nó, nhưng mà nghe... ô thơm. Là thực ! Hương là hồn của hoa chắc. Người ta chẳng bảo « hương hồn » đó sao.

DUNG — « Ai đem phân chất một mùi hương » — mà những mùi hương lại khác nhau : hương vàng thì ngọt, hương xanh thì mát, hương hồng thì ngọt ngọt như khi đứng trên núi. Anh xem cánh hoa thắm ở giữa, khi nào rụng ở trong nước, cánh hoa sẽ là những chiếc thuyền hoa bé tèo. Cánh đậm bông, xốp nhô... như cái gì nhỉ. Cánh có gân nhỏ, một sắc hồng chạy chì, đậm hơn sắc hồng làm nền.

HUYỀN — Như bàn tay sen của em. Lại còn nhị vàng. Đỗ em, nhị thơm hơn hay cánh thơm hơn ? Nay, em có biết không, lòng hoa thơm nhất, vì cả hương của nhị và của mọi cánh đều dồn vào khoảng thiêng liêng ở giữa, thế thì hương có thể đặc và loãng được. Đỗ em nứa. Cánh hồng, người ta có thể ăn, ngọt ngọt, thơm thơm, hơi nhàn nhạt dâng, dùng để nuôi các nàng tiên trên non xanh. Và nhất là để cho bà ngoại anh bỏ vào bình trà, chè nước sôi vào, trà thêm dịu ngọt. Nhị vàng, phả vàng...

DUNG — Sờ nghe mịn và ướt, tưởng chừng mùi hương cũng dính vào tay.

HUYỀN — Áy, Dung đừng làm rã chú, dè rồi cho anh, anh đem về phòng học ngầm vào cõi nước, hit lây mùa xuân, sau rồi đem ép trong sách, thế là còn mãi mãi... (sức nhớ) Ô ! chúng mình trẻ con thực, làm như thuở giờ mới được thấy một đóa hồng.

DUNG — Chuyện ! đóa hồng ở cao nhất, của cây hồng mọc gần cây ôi, đặc biệt lắm ! Đóa

hồng khác không thể là đóa hồng này, có nhiên ! có em săn sóc, em trông chờ mong đợi, dè bảy giờ tặng Huyền.

Hai bên nói |đè dà, con chó Tyty chán quá, người ta quên mơn tròn nó, nó hờn, vùng bờ chạy đi — Leng keng ! leng keng .

LỚP THÚ TƯ VÀ CHÓT Dung, Huyền, Đóa hồng

bảy giờ trên khuy áo của Huyền.

HUYỀN — Cám ơn em quá.

Thùa xua...

DUNG — Anh kể truyện đời xưa đấy à ? Ủ, đi ! em nghe đấy ! Một truyện đóa hồng nhé. Xưa xà xưa xà kia. Chóng, mau ! Anh nhiều truyện đời xưa lắm.

HUYỀN — Thùa xà kia,...

DUNG — Il était une fois, jadis...

HUYỀN, kể chuyện có hơi vắn vẻ, thỉnh thoảng Dung ngắt đẽ lắp lại một đoạn câu — Yên, anh nín bảy giờ !

Thùa xà kia, có một ông vua giàu ghê lắm, vàng bạc bằng hả sa số, kim cương nhiều bằng sương mặt trời, và châu báu thì ngập cả các kho. Mỗi khi vua ngự yến, các cung nữ reo mừng nắm ngọc trai vào chén bạch kim, dè dảng lên những thanh âm phú quý.

Giuồng, ghế cho đèn gạch lát

dưới chân vua đều bằng ngà voi, chăn vua đắp thiêu vàng, và chiếu vua nằm dệt bằng tóc mây của một nghìn mỹ nữ...

DUNG — ... dệt bằng tóc mây của một nghìn mỹ nữ...

HUYỀN — Vua, chứ người thường đâu, xin một món tóc mà không cho. Lầu của vua bằng gỗ trầm hương, và nơi nơi đều khảm ngọc giát vàng, rực rỡ, nguy nga, tráng lệ. Nhưng vua hay buồn bã lắm, vua không vui vẻ tí nào. Bệnh vua đau rất trầm trọng : tai vua chán, miệng vua nǎn, mũi người mệt, mắt người phiền. Thượng uyên muôn xanh nghìn tơi, nhưng nào vua có sá bước chân đến ! Vua rất gắt gông, một cái nhíu của đôi lông mày rồng là trăm cái rụng của đầu người. Đinh thần lo lắng, hoàng hậu kinh hãi, cung tần mỹ nő run cầm cập ở giữa mùa hè.

Có lần vua nằm nghỉ trên long sàng, vừa mở mắt đã thấy bức trường thêu chín con rồng và nghìn con phượng. Vua ngọt quá, thét bảo thị vệ dốt đi. Có lần vua tựa long ý, vừa trông ra đã thấy tấm bình phong bằng ngọc kết, khung gỗ trầm và dế cầm thạch, nặng nề quá, như đè lên linh hồn vua. Bèn phán đậm...

Bỗng một hôm, — một sáng sớm đáng yêu như bảy giờ — một đạo sĩ ở đâu tới, dâng vua một cặp kính và một đóa hồng. Vua vừa lắp kính xem hoa thì mặt rồng tươi bỗng lại, trẻ đi mười năm. Kinh tiên ! hoa thần ! vua trông mãi không chán, mắt vua sáng lên, thấy rõ ràng, mắt mè, mũi vua nghe thơm tho, dịu dàng. Vua khỏi bệnh.

Vua phán hỏi, đạo sĩ bèn tâu : Kinh này luyện đã nghìn năm, ánh sáng của triệu buồm mai đã rơi vào, và muôn triệu cặp mắt trẻ con đã nhìn vào đó, sắc xanh của con người thơ ấu còn dinh trong gương. Đó lại là sự kết tinh của bao nhiêu niềm phơi phới, tinh trong trẻo, tinh mới lạ, ý say sura. Đó chính là vật gồm thau muôn giầu có của kho người. Gương là gương thần, còn đóa hồng kia, chỉ là một cái hoa thường ở bụi bờ nào cũng có.

Vua nghe xong, liền lập tức, và

liền cởi phăng áo long cồn, giặt cả mũ kim khôi, chạy ra vườn ngực bầy chầy bò hoang, lăn mình giữa cỏ cao, vì không xén cắt nên được nở hoa biếc, hoa tím, muôn màu. ... Và từ đó, người ta thấy trên áo vua một đóa hồng lúc nào cũng mới... như đóa hồng trên áo của anh đây !

DUNG, xoắn xuýt — Anh Huyền ! Anh Huyền ! Truyền Tàu phải không, anh ? Hay quá ! Anh đọc ở đâu thế ? Lắp kính ! đóa hoa ! Truyền Ấn-dộ chắc. Hay là truyện Ba-tu ? Sách nào, đưa em xem với ! Anh Huyền ! Thôi, đích là truyện Ả-rập, một ngàn đêm và một đêm...

HUYỀN, áu yếm — Ấy chỉ là truyện mà một cái ngó và một đóa hồng bỗng làm nở trong quyền sáu thắm là lòng của anh...

DUNG — Là lòng của anh, của lòng của em...

Hai người cứ thế mãi : « lòng của anh, của lòng của em... » và giắt nhau di khuất trong một lối nhiều cát, trong lúc ấy thì

TÁC GIẢ
của mâu kịch không truyền và vẫn vở này, đúng rinh dầu đó, bỗng xuất đầu lộ diện, và triết lý một cách rất rõ tiền :

— Thấy chăng, một đóa hồng làm cho đời người sung sướng. Một đóa hồng, người ta bán hai xu. Nhiều khi, có một trình. Và lắm lúc, người ta dè minh mặc đầu hái. Miễn là ta biết gửi, biết trông, biết sờ : biết yêu. Mọi vật biết tăng giá trị.

Tạo hóa tha hồ rái muôn hoa ở dưới trần. Ngắt lấy một, cầm vào bên lòng, và hưởng lấy. Điều nhạc bên lề phô nhỏ, của một người mù hát giữa thịnh không có thể nhúng lòng ta trong ngọc vàng trời chảy. Vài câu thơ của Verlaine, một bản dàn của Beethoven hằng đêm hạnh phúc cho loài người hơn là huy hoàng rực rỡ của một Phòng-cung hay một Bá-lôc dài.

Của cải ở tạo vật. Của cải lại càng ở giữa lòng ta. Đôi người kia làm nũng với nhau thế !

HA MAN
(và không tiếng vỗ tay nào cả)

Xuân Diệu

HAI ĐIỀU CẦN BIẾT

1) KẾT QUẢ CÔNG CUỘC 3 THÁNG. — Từ 1er Novembre 1937 đến 30 Janvier 1938 là công cuộc 3 tháng chữa bệnh phong tinh không lấy tiền của nhà thuốc THƯỢNG-BỨC. Hiện kết quả được mỹ-mản, vì riêng 3 tháng đó nhà thuốc THƯỢNG-BỨC đã chữa cho trên 4 nghìn bệnh nhân (kể các người bị xa gởi và lấy những chửa kẽ các bệnh nhân đến xin ở các đại-lý, vì chưa nhận được kết quả gì gửi về của đại-lý) được khỏi bệnh. (Có đủ chứng thực và giấy cam on Ha-Cam Op30. Ai muốn chửa khoán, sẽ tính một giá rất ba từ 3p00, mà bệnh có đỡ mới phải đặt tiền trước và khỏi hẳn mới trả hết tiền. Nhận chửa khoản cả các bệnh nhân ở xa. (Xin viết thư hỏi thăm).

2) MỘT THÚ THUỐC MỚI PHÁT MINH CACHET DU TIBET N° 82 Op60 MỘT HỘP, 8p, 6 HỘP. — Vì xứ TIBET chỉ có nhà chửa (nhà thờ) dân ông và mới phát minh được thứ thuốc có thể chỉ để chwyn giúp cho các dân ông ở nhà chửa xứ TIBET như những thuốc mà hiện họ đã có. Vì dùng thuốc đó trước khi dùng thuốc này để truy dương rất tốt và không có hại gì. Thuốc lại dùng vào cachet виде (hình mang nhận như viên Kalmine) nên gọi là CACHET DU TIBET. Thuốc trên đã có bán ở nhà thuốc THƯỢNG-BỨC 15 phố Nhà Trung và sẽ có trữ bán thực nhiều ở các đại lý sau này. Ai có chơi xuân nên mua ngay để dùng thử.

Nhà thuốc THƯỢNG-BỨC — Số 15 Phố Nhà Trung (Rue de la Mission), Hanoi — và nhiều đại-lý các tỉnh

(TRUYỆN VUI BẰNG THƠ của TÚ MÔ)

Ngồi mà ngâm trong làng trường
giả,
Thực là kho chuyện là nực cười.
Mà xem trong tần tuồng đời,
Lắm anh hěn nhõ sầm vai tài tình !

Trên sân khấu Hà-thành hí-viện,
Vừa diễn xong một chuyện khôi
hài,
Kép tuồng chính có hai vai,
Trong làng trường giả cũng người
tiếng tăm,
Cùng một cảnh kiêm ăn nghẽ
thuốc,
Một Lang tây và một Lang ta.
Lang tây người xứ Nam ra,
Đem tài khoa học giúp bà con đau.
Lang ta giòng dao cùu cắt thuốc,
Chẳng được như Biển thước, Hoa
dà.
Song le nỗi tiếng gǎn xa
Về mòn sوت rét ông cha lưu truyền.
Tay khôn khéo làm tiền thiền hạ,
Nhà trồ nén chóng khá, giàu sang.
Lạ chi trường giả thói thường,
Thùa tiền, rực cửa, huênh hoang
với đời.

Phú quý phải đưa đòi lě nghĩa,
Họ làm sang cốt để giao du.

Lang ta, xưa cũng « đình dù »,
Từ khi khá giả lu bù ăn chơi.

Giao thiệp rộng khắp người tú
xứ,
Tây, Tàu, Ta, bạn hữu kết vung !
Phong lưu nay tiệc mai tùng,

Chơi cho nỗi tiếng phú ông Mạnh
Thường.

Chỗ dì lại trong trường thù tac,
Gặp gõ nhau, quen bác Lang tây.
Cũng là tiền kiếp chí đây,

Bạn tuy mới mẻ, tình ngày thêm
thân.

Ái dám bảo cưu-tân sung khắc,
Mà Đông-Tây không chắc gấp
nhau ?

Ông tiêm kết với dao cẫu,
Khi thân lộ phải là cầu mới thân.
Trong những lúc quây quần yến
tiệc,

Lang ta thường thù tiếp bạn Âu.
Tiếng tây chẳng biết nửa câu,

Lang tây nói dở lầu lầu thông
ngôn.
Nên dỗi bạn luôn luôn nỗi khổ,

Tuồng chừng như sinh tử bất
lý.

Lang ta, có một ngày kia,
Muốn mời bạn hữu rượu chè
thường xuân.

Nhưng nhà cửa kém phản rộng
rãi.

Khách khứa đông, ai dài, ai thô ?
Cho nên dành phải chia dỗi,
Ké ăn hôm trước, người mồi hôm
sau.
Lang tây bị mồi sau, túc uất,
Tuồng Lang ta muối mặt khinh
người.
Rắng : « Ông tha sô siêñ ai... »
Sô ông, ông sẽ liệu bài sô cho ! »
Liễn lấy giấy thảo tờ cấp báo
Cùng mấy ngài bạn hữu Âu tây
Rắng : « Lang ta (độc địa thay !) »
Có con mồi mất vào ngày hôm
qua.
Mấy ông bạn thực thà ngô thật,
Liễn kéo nhau lật đát đến thăm.
Chia buồn, nét mặt dám dám,
Khiển Lang ngõ ngã, giận căm
tái người !
Sau dò hỏi đầu đuôi mới rõ
Bạn Lang tây chơi võ ác tính !
— « Góm thay ! quân sô lá kẽm !
Nô lòng rửa mát con minh yêu
vong.
Cha mẹ kiếp, nuôi ong tay áo !
Ôi đại ôi ! giắt cáo vě nhâ ! ».
Thảo đơn, liền đệ ra tòa,
Kiện ông bạn quý, nay ra thẩm
thù.
Bỏ tiền mượn trạng sư hùng biện,
Quyết rửa hồn, theo kiện bồi
danh.
Phiên tòa hòa giải Hà-thành
Nghe hai thay kiện tâu trình cản
nguyên.
Nguyên rằng : « Bí đáo diên, giáo
giờ,
Chỗ bạn bè mà nô chơi khăm !
Xin tòa phạt kẻ manh tâm,
Làm gương cho bọn tri âm bồ vò ».
Bị rằng : « Chuyện tám phor nhỏ bé,
Trách bên nguyên dem sé ra to.
Bạn thân sở dĩ hóa thù,
Chẳng qua vì sự dủi do hiểu lầm.
Kè câu chuyện, ôi, tầm thường
quá,
Xét bên nguyên thực quá gắt gay !
Làm chi to chuyện, ô hay !
Đáng dem cho báo « Ngày Nay »
khỏi hài ! »

Tán hài-kịch nực cười là thế,
Tòa giải hòa xử lě ra sao ?
Rồi ra phải trái bên nào ?
Dỗi bên hěn biết cùng hao tổn
tiễn !
Phú quý tuồng gây nên lě nghĩa,
Hoa gây ra cái tệ phản lỵ.
Thùa tiền, rực cửa làm chi,
Ném qua cửa sổ mà đi mua phiền.

TÚ MÔ

Câu chuyện hằng tuần...

VĂN — Anh có biết thêm tin
tức gì về trường Mỹ thuật
không ?

TRỌNG — Có. Tôi được
tin chắc chắn rằng cụ Tardieu đã
qua đời.

VĂN — Tưởng tin gl, chứ cái tin
ấy thì ai không biết ! Cụ Tardieu
mất đã gần một năm rồi.

TRỌNG — Cụ Tardieu mà chết đi
thì không khéo trường Mỹ thuật
đến bị đóng cửa.

VĂN — Mà trường Mỹ thuật bị
đóng cửa thì...

TRỌNG — Thị không khéo ta sẽ
không có trường Mỹ thuật.

VĂN — Đã có nhiên.

TRỌNG — Nhưng ta còn hội Uân
Hoa.

VĂN — Hội Uân Hoa không phải
trường Mỹ thuật.

TRỌNG — Ai bảo thế ! Hội Uân
Hoa giống trường Mỹ thuật như con
đê hệt con bò. Không tin lại nhà Hội
quản Quảng đông ở phố hàng Buồm
mà xem mỹ thuật của hội ấy.

VĂN — Nghĩa là không giống tí
nào.

TRỌNG — Thế thì anh xoàng quá.
Hội Uân Hoa chẳng khác trường Mỹ
thuật một mỷ tí. Trường Mỹ thuật
xuất sản ra các nhà họa sĩ, thi hò;
Uân Hoa xuất sản ra các nhà gọt
thủy tiên, nuôi cá vàng và chắp núi
non bộ. Trường Mỹ thuật hằng năm
có phòng triển lãm để thu của
những người vào xem tranh mỗi
người năm xu, thi hội Uân Hoa mỗi
mùa xuân cũng có một phòng triển
lãm để thu của những người vào
xem cảnh mỗi người năm xu. Trường
Mỹ thuật tăng các giải thưởng cho
những họa sĩ có tài, thi hội Uân
Hoa cũng tăng các giải thưởng cho
những người chơi cảnh có tài như
bà Bé Tý chẳng hạn. Sau hết, trường
Mỹ thuật có cụ giám đốc Tardieu
thi hội Uân Hoa có ông giám đốc
Phạm Tá, chỉ khác một điều là cụ
Tardieu đã khuất rồi mà ông Phạm
Tá vẫn còn sống như thường.

VĂN — Ông Phạm Tá, có phải cái

ông thợ ruồm làm nghị viên không ?
TRỌNG — Chính phải, ông ấy là
người giữ kỷ lục về chân...

VĂN — Vậy ông ấy có bao nhiêu
chân ?

TRỌNG — Cố nhiêu ông ấy chỉ
có hai chân như anh và tôi. Nhưng
ông ấy đảm đang đúng chân vào ít
ra là một tá hội, kè cả nghị viên
dân biều, mà ở hội nào ông ấy cũng
là người quan trọng, kè các nghị
viên dân biều.

VĂN, cười — Có lẽ vì có một tá
dân hội viên mà tên ông ấy là Tá ?

TRỌNG — Không phải đâu. Vì
nếu phải thì tên bác sĩ Marcel dà
là Kitch.

VĂN — Bác sĩ Marcel tên hiệu là
Kitch ?

TRỌNG — Không, tên hiệu bác sĩ
Marcel là Mai Sơn. Còn kịch vắn là
kịch. Bác sĩ sinh viết kịch lâm nêu
tôi nói thế thôi.

VĂN — Vậy chắc bác sĩ Mai Sơn
sành nghề kịch ?

TRỌNG — Bác sĩ Mai Sơn sành về
kịch cũng như ông nghị Tá sành về
hoa, về cây cảnh, về cá vàng, về non
bộ, về xã hội, về nghị viện, về âm
nhạc, về nghiệp ảnh v. v. Hôm thứ
bảy vừa rồi tôi được coi diễn ở
Vĩnh-yên vở hài kịch « Chuyến xe
tốc hành » của bác sĩ mà tôi tức
cười suýt vỡ bụng.

VĂN — Ô ! bác sĩ giỏi nhỉ ! Giá
bác sĩ soạn kịch, đóng kịch để chữa
những người mắc bệnh buồm hay
bệnh thần kinh thì hiệu nghiệm
biết bao !

TRỌNG — Nói đến bác sĩ, tôi lại
nhớ tới văn sĩ, mà nói đến văn sĩ
tôi lại nghĩ tới ông Phạm Quỳnh,
Báo Nam-Cường số 3 vừa rút đăng
một bài phỏng vấn của báo Saigon.

VĂN — Phỏng vấn ai thế ?

TRỌNG — Phỏng vấn ông Phạm
Quỳnh. Báo Nam-Cường đăng bài
ấy làm bài xã thuyết là phải lắm.
Đây này tôi đọc cho anh nghe một
đoạn phỏng vấn sán lạn : « Về hình
dáng hè ngoài ông Phạm Quỳnh
Khái-Hưng

(Xem tiếp theo trang 19)

Mua AO LEN

Các ngài muốn khôi mua nhầm
len gai hay len pha sợi, chỉ đến
hiệu dệt CỰ CHUNG là nhà có đủ
tín nhiệm. Hiện nay đang chưng
bầy các áo kiểu mới năm nay.

CỰ - CHUNG

100, Ru du Coton, Hanoi

Làm dân

PHÓNG SỰ của TRỌNG LÂNG

I.—SAU LỦY TRE

(Tiếp theo)

ONG quay sang phía một cõi, mặc váy, áo bán thân, đội khăn mỏ quạ, nhưng trên lông mày mọc chưa đủ, hãy còn vết dao cạo :

—Đây là vợ nó, mười bảy tuổi, chỉ được cái béo vì ăn khoẻ, ngủ khoẻ. Trước kia nó gầy và héo nên tên là Tèo. Nó mới béo núc được ít lâu, sau khi uống nước mía Hanoi về.

Xong xuôi, ông giồng dạc bảo hai người :

—Giờ, anh chỉ kè cho tôi nghe đoạn tiêu sử ấy kỳ và thảm thiết của anh chị dìo nọ !

Anh Quých gãi đầu, gãi tai :

—Bầm, kè thế nào kia ạ ?

—Kè lúc anh xa chị ấy, lúc chạy theo xe, lúc khóc lóc sướt.

Quých vẫn khoanh tay trước ngực, thong thả nói rõ từng tiếng một như nó đọc bài :

—Bầm hai cậu, hôm ấy cái Tèo theo mẹ con ra Hà-nội ! (nó nói Hà-lội) Rồi đi mất. Con được

tin, con cũng ra Hà-nội. Con đi lang thang tìm nó năm, sáu hôm giờ ! Đội xếp rổt con vào « nhà họ » mất một hôm, vì họ bảo con là ma gà bông. Sau con viện cả thè ra, họ mới thả cho về, nhưng lát phải về quê làm ăn chứ không được ở Hà-nội nữa, vì họ bảo ở ngoài ấy nhiều ăn cắp lăm

hai cậu, hết.»

Ông K. cầm mồi cho khói cười, quay sang hỏi Tèo :

— Đến lượt chị, kè đi.

Không ngượng nghিu, Tèo nhìn thẳng vào mặt chủ, thỏ thẻ kè :

—Con theo mẹ ra Hà-nội, cơm xong con lên ra xem phố. Con mải đi «xέ» Hanoi quá, hóa lạc mất đường về. Đang khi lo sợ thì gặp một mụ Khách nó thuê con ở lại với nó, tháng hai đồng cơm nuôi, một năm hai áo cánh và hai quần sòi. Con băng lòng. Về nhà, chả phải làm gì cả, hết ra nhìn bàn đèn, lại vào nhìn bàn đèn, với các ông công tử đến hút thuốc phiện.

Ông K. nhắc :

— Vì đó là một tiệm hút thuốc có chúa lậu, dưới nhà mở cao lầu !

Con Tèo hơi làm nũng :

— Cậu đê con kè ! Sau mụ Khách nó cho con mặc quần áo tân thời, lại dạy con đánh phấn, cao lồng mày, đánh môi son. Nó bảo nó yêu con như con nó đê ra nên muốn cho con diện !

Quých nói chen vào :

— Ý già nó cũng thấy mày lảng lơ lảm chứ gì !

Tèo lườm, nói tiếp :

— Lảng lơ thì đã chẳng về ! Thôi di xin anh ! Sau nó lại dạy con tiêm thuốc. Nó bảo cho đỡ buồn. Tiêm được rồi, nó nhờ con ra tiêm hộ cho các ông ấy. Đầu tiên, các ông ấy cứ đùa ba dọi. Con cũng cứ mặc kệ ! Sau mụ Khách nó bảo con hiền quá, sợ người ta cho là ngu thì chết. Ơ

Hà-nội, không thể hiền được. Hiền với bụt, chứ không hiền với ma ! Rồi nó bảo con không được hiền. Nó dạy con nhìn vào gương, hay là nhìn vào mồm nó mà tập liếc, tập cười. Lúc nói thi trum trúm môi lại. Lúc đi thi-kép vòng hai chân ra đằng trước, vì giờ sinh con đi chân chũ bát, người thì uốn eo như hát chèo . . .

Tôi ngắt lời Tèo :

— Nghĩa là nó dạy chị không được «hiền».

— Vâng ạ ! Nó bảo thế là «esoph», là tinh khôn, là thạo mà không phải là ngu nữa. Trước con còn thấy ngượng lắm, sau cũng quen đi. Trước con «làm» thế một mình, sau con đem ra «làm» thế với khách . . .

Con Tèo không nói nữa, bẽn nhén chòng :

— Bầm, hết a.

Thắng Quých tự nhiên như nói giận lên. Nó lườm vợ một cách ngộ nghĩnh, rồi nói dồn từng tiếng xuống :

— Có hết cái khí gió, ấy !

Câu nói hàm hố nỗi hòn oán sống dai như cõi tục trong tâm hồn Quých. Nó chứng rằng chuyện con Tèo chưa hết.

Tôi sắp sửa hỏi nữa, mau mắn ông K. đã bảo nhỏ tôi :

— Con Tèo sau bò về, không phải ngẫu nhiên, nhưng vì bệnh kín đầy người ! Vả lại, nó thù thật với nhà tôi như thế, vì mệt thám con gái đã đê ý, con mụ chủ dàn đười nó đi.

(Xem tiếp trang 21)
Trọng-Lang

MƠ TRUYỀN THẦN TIÊN

Tôi muốn yêu Oanh nhưng thất vọng.
Với tôi Oanh đã quá vô tình.
Giá có phép tiên tôi nặn được
Một người xinh đẹp y như Oanh

Cũng hai mắt phượng mờ màng
Cũng nụ cười hoa chúc chim kia.
Đáng cũng mềm như cây liễu rủ.
Đa cũng trắng tựa cánh hoa lê.

Dẽ tội yêu dấu tội âu yếm,
Tôi dắt nàng đi trước mặt Oanh.
Hoàng hốt tròng tội Oanh hối hận:
« Với ai ta đã quá vô tình. »

Người yêu tôi hiểu lòng Oanh nói
Quay lại nhìn Oanh sẽ mỉm cười.— « Cố hẳn biết tên tôi đấy nhé!
Tên là Oanh đấy cô Oanhơi! »

Oanh thấy người yêu tôi giống
Oanh.
Ngạc nhiên thầm hỏi: « Phải chàng
minh ».
Người minh hờ hững bấy giờ
cũng
Có một người yêu một bạn tình... »

Im lặng Oanh nhìn lại chúng tôi,
Ái-ân rủ-rủ ái-ân cười.
Thấy mình tro troi không ái-âi,
Cảm động lau thầm giọt lệ rơi.

Chẳng được Oanh yêu chẳng
được Oanh
Ban cho hạnh phúc tấm ân tình.
Vì yêu Oanh quá cho nên phải
Mơ truyện thần tiên để đổi mình.

NGUYỄN-BÍ NH
(Tâm hồn tôi)

TIN THÔ'

(Tiếp theo
kỳ trước)

BẢN cáo cũng nói đến những hình ảnh, những hoa, mây, hương, sắc, những tui thiêm, những nụ cười, những khóm mây bụi thành thực. Câu thơ chí là những tiếng ngulu chiêu và thờ & hợp lai, hoa chảng chỉ có một mày may dấu vết của thi tử, mà lại những thi tử yếu ớt và thông thường. Người ta không hiểu nhà thơ muốn nói gì, hoặc không hiểu tại sao nhà thơ yêu mến được những lời và những ý rẻ giả đến thế.

Đôi khi cũng có những cảm hứng rõ rệt lẫn trong đoạn vô tình, thí dụ bốn câu sau này của ông Lê Minh:

Cái rao rực cháy trong hòn cây cỏ,
Hơi men nồng đậm thảm ánh dương

Non nước dã say sưa múa rực rỡ
Hơi bạn lồng mau lên tiếng cung ta.

Và trong bốn câu sau này của ông Mạnh Quang, tác giả bài « Xuân » rất dài và một tập thơ có nhiều ý hay nhưng lời chưa được dồi dào: Chim dã hót, rước xuân về tươi sáng Trên cánh đào ngày ngắt gió muôn

Hồng hé mở, hởi muôn lồng vỡ ran
Đè hừng nguồn cam lộ đắp sầu thương

Trong bốn câu này, câu thứ ba « hấy hé mở hởi muôn lồng vỡ ran » khiến người ta nghi ngờ sự thành thực của tác giả, vì người ta lấy làm rằng lồng dã vỡ rạn và cần hứng nguồn cam lộ đắp vết sầu thương, sao tác giả lại khuyên hé mở thêm nữa?

Ông Mạnh Quang có một bài theo điệu lục bát tả cái buồn của, người lữ thú trên đường xa. Ý thơ cảm động cũng như lời thơ chính đốn. Cái khéo của vận điệu không thương tồn đến sự thành thực của tâm tình:

Cỏi tàu hé, đậm đường xa,
Thiết tha như tiếng què nhà gọi ai,
Trong sương dồn bước lạc loài,
Mong lòng theo mạnh ngàng phai lung đèo.

Đời mơ lặng lõa khỏi chiề,
Gọi bao hình ảnh thân yêu cuối trời
Quanh mây vang giọng vui cười,
Nóng lòng chờ đợi một ai chưa về.

mươi câu ấy có bốn câu đầu sắp sửa nghe được và bốn câu sau rất nghe cũng hay hay:

Em anh hởi / Hồng đợi anh bên đồi
đất,

Anh sẽ về gác lại cuộc đời êm;
Anh sẽ cắn dải mà hồng em hagy hagy.
Và anh tìm thi từ ở trong em.

Trong bốn câu này, câu cuối cùng hay hơn cả.

Bài « Thoát tục » và bài « Trống rỗng » cũng tương tự bài « Tình Ta » của ông Ái Quốc, người ta thấy nhiều « văn chương » hơn tình cảm. Ý muốn thoát tục nghe thành cao thênh nhưng cần phải có đôi cánh thơ chân thành và mạnh mẽ lắm mới đưa được tâm hồn người đọc lên cao... Thơ của ông, trong bài này, chỉ có đôi cách múa khéo nhưng núa một cách uế oải:

Một phút dây tim ta ngừng đập hẳn,
Một phút dây máu hồng thôi rao

rực trong người.
Một phút dây, từ cõi trần sơ bần...
Linh hồn ta bay bồng đến xa khơi...
...Hồn sẽ rời tắm hình hài ô nhục.
Hồn sẽ rời ra khỏi cõi đau thương.
Hồn sẽ rời xú uế của trần gian,
Mà bay bồng... Ôi ! thán liên thay,
khi thoát tục.

Đó là những tiếng dẻo dang và bılınh lanh, đọc xong người ta thấy lòng vẫn dừng dung như thường.

Ông Ái Quốc đã hiểu điều nhịp nhàng của thơ, ông đã có một ngòi bút mềm mại. Nhưng thế chưa thể đủ được. Cô thiếu nữ xinh xắn còn cần phải nói được những lời xán sắc đậm đà mới thực đáng yêu.

Thể-Lữ

Bổn bão mộng
cho con — Bốt mả
thì dốt cho thày
một cái xe nứa
kéo có lệnh xe
không lược kéo
hai người mà cái
xe kia me coi dí
thì thày không
co xe dí.

Jeunes élèves ! les examens approchent, abonnez-vous à

LA REVUE PÉDAGOGIQUE

la meilleure revue scolaire de l'Indochine, rédigée par les meilleurs professeurs de l'enseignement public et privé

Elle vous aidera à préparer intensivement vos examens

(Baccalauréat 1ère et 2e parties, Brevet supérieur, DEPSFI, BE et CEPFI)

Pour permettre aux élèves autodidactes de tirer le meilleur rendement de leur travail à l'approche des examens, la Revue Pédagogique fera fonctionner à partir du 15 Février 1938 un

Cours spécial par Correspondance

Baccalauréat 1ère et 2e parties, DEPSFI, BE et CEFPI (1ère session 1938)

Ce cours s'étend sur 3 mois (15 Février à 15 Mai) et doit être suivi pour toute sa durée

Les sujets portent sur tous les points essentiels du programme. Chaque sujet de français comporte une correction détaillée, des indications, un plan mcdèle et un sujet analogue.

Pour les inscriptions et renseignements, s'adresser à M. TẠ NHƯ KHUÈ licencié en Droit, Directeur des cours par correspondance de la Revue Pédagogique 35 Rue Goussard Hanoi

Mile Thuy-Qùy, tốt-nghiệp khoa diêm trang tại Paris giúp việc massage (soa nắn manucure (sửa móng tay) maquillage (danh phán). Rất đẹp.

Máy uốn mi cong, vú nở, răng xinh

CÁC MÁY ÁU MỸ TÔ SỬA

SOINS DE BEAUTÉ ANGLAIS & AMÉRICAINS — MASSAGE & MAQUILLAGE MODERNES, ÉLÉGANTS

Máy uốn lông mi 0 p90 — Biểu một hộp kem, phấn, chì, son bay brilliantine : Oyster (Con Hến) Houbigant, Tokalon, Gorlier, Bourjois, Lenthéric, Coty, Orsay, Rosémaill, Eclat, Cutex, Isonoxa, Riels, v.v. Nếu mua từ 6p, giờ lên. Răng trắng sưa thêm trắng bêng đẹp. Răng đèn đánh trắng êm không đau. Khe răng, răng hàm trắng hết bằng máy tối tân Âu-Mỹ, không hại men răng.

Da trắng mịn tươi đẹp mãi 2p, 3p, một hộp — Tóc dài, ruộm tóc đen, hung và bạch-kim, tóc rụng, rụng lồng, gầu, lồng mi dài cong, chứng cá (khô) nhăn, không còn vết thâm, không phát lai), nốt sần nơi mắt, đều giá 1p, 2p, 3p, một hộp — Tóc mọc, giảm má, tàn nhang sạch hẳn, sẹo. Lông mày mọc thêm, vết son trầm đen, gầy, béo, nở vú (tròn đẹp mãi) đều giá 2p, 3p, một hộp — Nốt ruồi, hột con, răng trắng hôi nách, nở da, Op50, 1p, một hộp. Trị da rắn, nước nhỏ mắt đẹp sáng, đều giá 1p, 2p, một hộp — Thuốc trẻ đẹp lại tươi da, xanh tóc (uống) 2p, 3p, một hộp. Mẫu phán, mẫu da lỵ dùm rất hợp Dip, dao, kéo, Massosein 18p, mặt nạ cao-su, đồ uốn tóc giá 1p80, 2p80, 26p. Rất đủ đồ sửa sắc.

Ở xa xin gửi linh hóa giao ngan, lấy hàng ở nhà giây thép hay ga, rồi trả tiền tại đây. Hỏi gì xin kèm tem để trả lời.

MỸ - VIỆN AMY — 26, Phố Hàng Than, Hanoi

TƯ 16 OCTOBRE 1937 ĐÃ MỞ

NHÀ HỘ SINH VÀ NHÀ DƯỠNG BỆNH

của Bác-Sỹ PHẠM - QUANG - ANH

Chuyên môn

BỆNH ĐẦN BÀ — BỆNH TRẺ CON

N° 66 Rue R. Gaud.

Téléphone 333

Rượu Chói Hoa-Kỳ

Các bà sinh nở muốn khi ra cũ, được đỡ da, thâm thịt mạnh khỏe như thường, không lo té-thấp, đai lại được ngay. Chỉ xoa Rượu Chói Hoa-Kỳ thi không lo ngại gì hết. Rượu Chói Hoa-Kỳ này trị được nhiều chứng rất giỏi là: Sinh nở, té-thấp, thè-thao, đau lưng, đau minh, đầy bụng, đau bụng, chân tay mỏi mệt, tím lịt, sai gân, bị đòn, bị ngã, chảy máu, đứt tay, cầm hàn, cầm thủ, xoa điều khỏi hết, kiểm hiệu vô cùng. (Ai muốn mua xin cứ hỏi ở các nhà Bại-lý)

* Phòng-tich « CON CHIM »

ở khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-Kỳ Cao-Mèn, Laos.

RƯỢU CHỐI HOA-KỲ

Hộp lớn : 150 grs. brut : ₫ 5000

Hộp nhỏ : 80 grs. ₫ 3000

Sữa NESTLÉ

Hiệu con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

BỘT QUYỀN BẢN : cho các nhà
thương, các nhà hộ-sinh và
các nhà thương binh. v. v.
ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mèn

Nhiều Hàng mùa thu
và mùa đông mới sang
Đủ mặt hàng lụa, len may
áo và manteaux đủ các kiểu,
các màu rất nhã và hợp-thời
Nhưng toàn tơ tuyệt đẹp
Hàng tág hàng ta và hàng
nội hóa

CÓ BÁN BÚ LEN, GIẶ,
BÈ MAY QUẦN ÁO TÂY
 Xin mời đến xem mẫu hàng.
Viết thư thương lượng cho

MAI - BÊ

26, Phố hàng Đường
HANOI

Nếu quý ngài muốn đỡ tốn thời giờ và tiền bạc thì nên dùng một cây đèn manchon hiệu

PETROMAX RAPID

Bên PETROMAX RAPID đã hoàn toàn đoạt một kỷ-lục mới trong kỹ-nghệ đèn manchon : KHỎI PHẢI SỐNG BẰNG RUỢU ALCOOL :

KHÔNG ĐẦY MỘT PHÚT ĐỒNG HỒ ĐÃ THẤP SONG CÂY ĐÈN ;
MUỐN ĐỐT BẰNG DẦU HỎI HAY DẦU SẮNG CŨNG ĐƯỢC.

Thiết là một thứ đèn chế tại Đức quốc hoàn toàn tiện lợi và bền bỉ vô cùng, xưa nay
chẳng có thứ đèn nào sánh kịp.

Đại lý độc quyền sứ Đông-Dương :

Etablissements DAI-ICH — 29, Bd Tongdo-phuong, Cholon
Chuyên bán đủ các kiểu đèn manchon và đồ pha tang các hiệu đt.

N 827 — 200 bougies
1 litre dầu đốt đặng 18 giờ

N 828 — 300 bougies
1 litre dầu đốt đặng 12 giờ

N 829 — 500 bougies
1 litre dầu đốt đặng 10 giờ

VĂN HỌC THƯỜNG THỨC

Rửa đầu kinh niên

Những người rửa đầu kinh niên thi nên ngâm chân vào nước nóng trong 15 phút trước khi đi tắm và cứ ngâm như thế trong 2 hay 3 tuần lễ sẽ khỏi hàn.

Dau cuồng họng

Ngâm một ngón nước muối rồi lấy một mảnh vải thấm nước muối quấn cần thận chung quanh cổ sẽ rất công hiệu.

Một cách nữa : lấy mì soa nhúng nước lạnh vắt ráo để quấn chung quanh cổ rồi lấy một mảnh len mềm quấn ra ngoài thì lại hiệu nghiệm hơn và lại vệ sinh nữa.

Ho

Nếu ho thì phải ngâm chân vào nước nóng trong 20 hay 30 phút trước khi đi tắm. Nên uống nước nóng luôn.

Ho đau ở phổi

Nếu ho mà lại đau ở phổi thì nên đắp bông vào nước nóng mà đắp lên ngực sau đó lấy dầu soa lén. Người ta hay soa bằng mồ ngỗng rất tốt. Phải đắp kín ngực. Nếu chưa khỏi thì phải cho người bị ho quấn chân ngồi ghế rồi ngâm chân vào nước nóng pha thêm ít mustarde. Khi nóng và ướt ở chân lên làm ra nhiều bồ hôi. Vậy phải lau cho ráo rồi hãy đi tắm trong giờ ấm. Ăn đồ ăn nhẹ, dễ tiêu thì vài ngày sẽ khỏi.

Vết thương

Muốn cho vết thương khỏi sưng lên thi đắp ngay vào chỗ đó miếng vải thấm nước lạnh. Hễ thấy khô lại thay miếng khác.

Muốn chữa chỗ sưng ở vết thương thi nên bọc chỗ đó lại bằng miếng vải sạch rồi sáng chiểu, ngày hai lần ngâm vào nước nóng.

Bong

Nếu bị bong thi đúng ngay chỗ bong vào nước lạnh trong một giờ, nếu chưa đỡ lại dùng thêm nửa giờ nữa.

Đây bao nhiêu cách chữa công hiệu và dễ dàng như thế, sao người ta không theo lại cứ đi mua thuốc pha sẵn ở hiệu bào chế về dùng? Có lẽ tai lười không chịu tìm cách chữa lấy hay sao?

(Vie et Santé) Cố Bảo Văn dịch

PHÒNG TÍCH

1 là cơm no rụng xay với bãm tinh giục nên bị bệnh gọi là
2 là ăn no đi ngủ, hay ăn no đi tắm ngay trong đó nhiều giống người có
tục cấm vợ chồng ở chung cho đến khi con thời bú ; ý muốn có nhiều con cái
do nhiều trường hợp xã hội, v. v... Trong những dân tộc hậu tiến, tục lấy

Một hai Hieu thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay

Liều một bát uống Op20

Liều hai bát uống Op40

VŨ-BÌNH-TÂN Ân tú kim tiền năm 1926 178 bis Lachtray HAIPHONG

Đại-lý phát hành toàn tỉnh HANOI ; AN-HA 13 hàng Mã (Caivre) - HANOI

Đại-lý phát-hành khắp Đông-dương : NAM-TÂN 100 phố Bonnal - HAIPHONG

Có linh 100 Đại-lý khắp HANOI và

các tỉnh TRUNG, NAM, BẮC-KỲ và CAO-MIỀN, LAOS

Sửa lại lịch

LỊCH của đức cha Grégoire (đức cha Grégoire XIII sửa lại lịch Julian năm 1582, tức là thứ dương lịch của ta ngày nay) biến này ta dùng có nhiều chỗ khuyết điểm : những chỗ bắt đầu ấy rất nhiều và không được đúng lắm.

Và cũng không có thể làm một thứ lịch thật đúng được, vì ngày và năm là những thời độ không thể lấy một con số chung nào để đo lường cho đúng được ; ta đã biết thời hạn một năm là 365 ngày và 2422 phần ngày hay là 365 ngày 5 giờ, 48 phút, 46 giây. Vì lẽ đó, lịch ta dùng ngày nay, cứ 3200 năm thì lại chênh đi mất một ngày, giữa năm theo mặt giờ và năm của dương lịch. Nhưng những điều dự định sửa lại cho lịch đúng hơn không mấy ai chịu nhớ tới, vì không có điều gì ích lợi trong 2000 năm nữa.

Trái lại, về sự sửa lại cách chia một năm ra từng thời hạn không đều thì dễ thi hành hơn.

Ủy ban sửa lịch của hội Thiên văn vạn quốc đã công nhận những điều sau đây : dùng một thứ lịch nhất định là 52 tuần lẻ cộng với 1 hay 2 ngày ngoài và chia 364 ngày ra làm 4 phần 91 ngày một, tức là 2 tháng 30 ngày và một tháng 31.

Việc sửa lịch ấy có thể rất có ích lợi, nhưng thiết tưởng khó áp dụng, vì phần đông công chúng không hoan nghênh lắm, nếu không phản đối hẳn.

(Marianne)

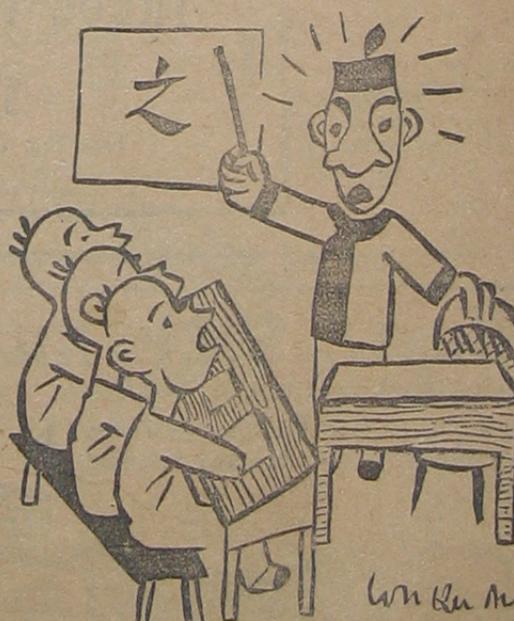
Những cây bút

diễn cuồng

CUỐN sách *Grandeur et décadence de César Birotteau* của Balzac, viết và xửa lai mười lăm lần trong hai mươi hôm. Victor Hugo hồi trẻ viết cuốn *Bug-Jargal* trong hai tuần lễ. Goethe viết cuốn *Werther* trong một đêm. Và Alfred de Musset làm trong vả phút bài thơ bắt từ *Rhin Allemand*.

(Marianne)

M. dịch

THẦY ! — Đây là chữ chí ?
TRÒ, cũng díp — Đây là chữ chí.

CUỘC ĐIỂM BÁO

Phụ Nữ tuân báo

Kỳ trước, chúng tôi nói mừng trong làng báo thêm được hai tên lính mới, là Thời Vụ với Nam Cường. Giờ tại có một tờ báo Phụ Nữ nữa ra đời; tờ Phụ Nữ tuân báo (1) của cô Nguyễn Thị Thảo.

Bấy lâu làng báo vắng tiếng oanh, tờ cuối cùng Việt Nữ đã im bặt từ bao giờ. Mong rằng tiếng Phụ Nữ tuân báo sẽ trong trẻo và êm du hơn tiếng của Việt Nữ, dừng có lải nhải như một bà già. Hay lại là tiếng đồi khác đi của dân ông?

Trong bài phi lộ :

«Chúng tôi chỉ dám hi vọng rằng: sẽ được một bước đường, thấy được một điều lạ, làm được một việc hay, gặp thêm được một người bạn hưởng ứng công việc của chúng tôi, và cùng chúng tôi nuôi một hy vọng».

Một người bạn... Còn gì hơn bằng. Chúng tôi chúc cho cô phụ nữ chúng gặp được người tri kỷ.

Bánh chưng và tết quốc

Tờ báo Nam Cường ở đâu cũng trồng thổi tết quốc, cả ở trong bánh chưng:

«Vậy phàm người Việt-nam, chó-nên bò bánh chưng. Trong khi ăn bánh chưng nêu nhớ đến quốc tết, và nhận thấy bản ý của quốc tết, lại say sưa mà bảo tồn quốc túy, phát dương quốc hoa, tôn trọng quốc hóa sẽ giữ lấy quyền lợi cho dân cho nước».

Ấy đó. Bánh chưng có quan hệ với tết quốc, quốc hồn, quốc túy, quốc hoa như thế đấy, chứ không phải chỉ có nhân mõ, đậu, hạt tiêu và cà cuống như chúng ta thường hiểu mà thôi đâu. Ấy thế mà từ xưa đến nay ngày thường chúng ta vẫn ăn bánh chưng mà không biết gì cả.

Vậy từ nay, trước khi ăn bánh chưng, ta phải trình trọng nhớ đến quốc thi ăn mới ngon. Mà rồi có lẽ còn may được kim khánh, kim tiền nữa.

Chắc ở bên tòa soạn Nam Cường sic nào cũng có bánh chưng. Và ông Bồng cùng nhân viên tòa soạn chỉ ăn bánh chưng mà thôi. Để cho không những óc nhớ đến tết quốc, mà bụng cũng đầy tết quốc nữa.

Báo Nam Cường với cụ Phan-sào-Nam

Trong trang phụ trương, có đăng một bài thơ bát cú của cụ Phan sào Nam viết mừng báo Nam Cường.

Người ta biết nhiều về những sự mừng như thế. Bát cú một tờ báo nào mới ra đời, cũng có đăng cho được một bài của cụ Phan, nói là viết để mừng.

Nhà trí sĩ ấy bây giờ là cách để người ta quảng cáo cho mình, người ta lợi dụng tiếng tăm của cụ cho những việc không có một chút gì là thành thực. Đã bao lần chúng ta đọc những bài như thế rồi.

Thật đáng buồn cho cụ São Nam, Nhà trí sĩ muốn trốn mình bên Sông Hương, muốn im hơi lặng tiếng, người ta cũng không để cho cụ yên!

Thần nóng ?

Báo Công Luận (Saigon) có đăng một tin rất lạ sau đây :

«Ban Tổ chức cuộc lễ kỷ niệm Thần Nông, sau phiên nhóm hôm thứ tư 9 Février rồi, đã nhất định mở một cuộc thi về một bức phác họa Thần Nông.

Tranh gửi ngay tối cho ông J. Marial, Hội trưởng phòng Cảnh Nông cho tới 1er Mars thì hết hạn.»

Thi về ông thần Nông? Đề làm gì, và vẽ thế nào?

Các họa sĩ có lẽ nóng đầu cũng không biết vẽ hình ông Thần Nông ra sao. Chỉ bằng cứ vẽ ngay ông Nguyễn công Tiếu quách!

Thạch-Lam

1.) Tòa soạn và tri sự số 7 Hồi-vũ Hanoi

Trong số sau :

Tiễn ông Táo lên trời

của TÂN ĐÀ

Sắp xuất bản :

TRƯỚC VÀNH MÓNG NGỰA

của TÚ LY

THƠ THƠ

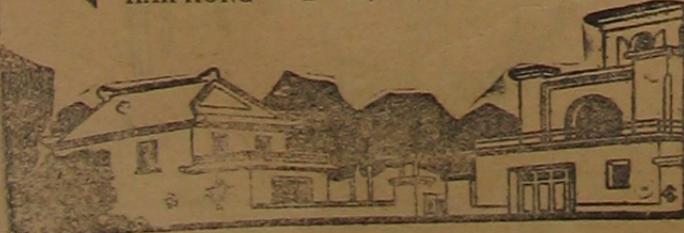
Tập thơ đầu của XUÂN DIỆU

Nhà xuất bản ĐỜI NAY

PHÒNG VẼ KIỀU NHÀ

NGUYỄN-BÁ-CHÍ, BẠCH-VĂN-CHỦ (Kiến-trúc-sư)

HANOI — n° 61, Rue de Takou
HAIPHONG — n° 82, Ae d'Endhal

TIN VĂN...

VĂN cua LÊTA

PHIỀN THỰC !

Lần này không biết là lần thứ bao nhiêu, Lêta bị mang tiếng với các bạn gái.

Lại mang một tiếng tệ hại hết sức: là không ga-lăng.

Một cô (xin dấu tên) trong bức thư gửi kèm mấy bài văn, trách Lêta rằng:

— Ông tên lâm, đối với người đàn bà, ông không nhân nhượng bao giờ... Ông chế riệu văn thơ của phụ nữ... Ông không... ga-lăng với chúng tôi hay sao?

Chỉ một câu này (nói riêng với cô gửi thư cho tôi) cũng đủ cho tôi tin rằng «cô» hẳn là một cậu tình ngịch.

Nhưng đó là chuyện khác.

Đây chỉ xin nói đến cái chuyện đã làm tôi phiền.

Tôi không... ga-lăng? Có lẽ nào?

Vì tôi biết rằng galanterie là đức tính của một người nhã nhặn. Tiếng An-nam ta dịch là nịnh dâm và tôi dịch là nịnh đàn bà.

Nhưng... như tôi đã có lần phân giải rồi, đàn bà chỉ đáng nịnh về mặt nhan sắc. «Khi đàn bà còn ở trong phạm vi đàn bà thì ta cứ khen, cứ nịnh mãi đi! Họ có quyền được nghe và ta có quyền được nói dối».

Còn khi đàn bà đã cầm bút, đã viết báo, đã in sách... thì họ đã là văn sĩ, không nhiều thì ít; đối với

họ tôi cứ thẳng nói: mến cô, tôi đề trong lòng.

Một nhà viết kịch đáng yêu, sự nhã nhặn cũng ngang với tài hoa, một bữa đọc văn của một cô nhាស đến hỏi ý kiến. Anh trả lời:

— Thưa cô, cô đánh phản rất khéo. Cô đẹp cung đú rồi!

Đó là cách trả lời khôn khéo.

Và cũng khôn khéo như thế, cô kia hiểu ý ngay.

Về sự... ga-lăng thi báo Ý Dân chắc hẳn ga-lăng quá.

Vì cái báo không những theo ý dân, lại chiều được ý cô Bích Liên Nguyễn Thị Thin. Cô Bích Liên đăng mấy vần thơ đánh thức em.

Thơ rằng :

Sao em ngủ mãi, mãi chưa no,
Ngủ đến bao giờ, mới giật cho?
Tranh cạnh năm châu gào thét mãi,
Mà em giả điếc cứ nằm co? (!)

Virng dương kia dâ rạng to (!)
Em ơi! trả giây mà lo học hành.

Tiếng gáy dã lan canh,
Em còn ngủ cho đánh long u?

Giật mau di học kéo trưa,

Tôi chắc em có nhất định không chịu dậy đi học.

Và cũng không thể dậy được.

Hồi này rất nhiều người xuất bản thơ.

Thơ buồn, thơ vui, thơ đa tình, thơ tào ván, thơ hùng hồn và thơ ghê gớm nữa.

Thí dụ cuốn «Hận chiến trường» của Thành Tịnh, trong đó máu me lênh láng.

Và cuốn «Điêu Tân» của Chế Lan Viên, rất nhiều đầu lâu.

Cả đến cái nhà ông Nguyễn Tiến Lãng cũng thơ.

Trong bài tựa «Áng hưng long», ông đã thú thực rằng ông «không phải là một nhà làm thơ».

Nhưng ngay trong bài tựa ấy ông cứ làm thơ.

Và thơ ông ấy cũng hay ho đáo đẽ!

Đây này :

«Bấy lâu đã quá lầm điệu»
«Bấy giờ trăm linh ít nhiều họa may»

Cho biết: giữ được lời hứa khó thực.

LÊ-TA

Lâu, Giang...

Bệnh lâu đài lâu không chữa hoặc chữa mãi không khỏi, có thể sinh ra nhiều biến-chứng khốc-hại: xung băng-quang (cystite), xung khớp xương (arthrite) xung thận (néphrite) kíp dùng thuốc lâu số 13 của

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Route de Hué, Hanoi
sẽ được khỏi mau và chắc chắn. Giá 0100 một hộp
Giang-mai — Thuốc số 3, 4, 5 chữa giang-mai dù 3 thời kỳ, có đặc tính trừ độc trong máu và máu lạnh nhưng hiện chứng (symptômes) như lở loét, nỗi hạch, cù dinh v.v.

Giá 0p70 một hộp.

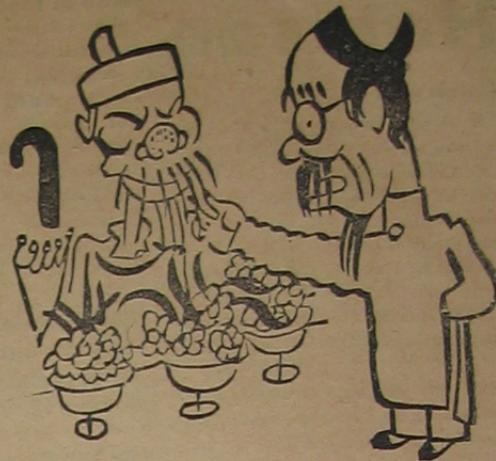
Nhận chữa khoán dân ông đơn lá, trẻ con di truyền.

HỘI UÂN HOA

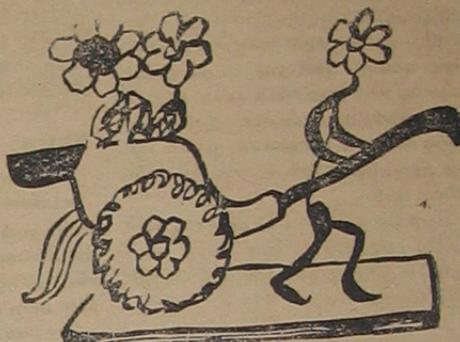
PHÓNG SỰ của RIGT

Một thứ cây là
có rất nhiều rễ.

MỘT KHÁN GIÀ CẶN THỊ — Ôi bông
hoa thủy tiên đỏ mà rẽ, đen ghê!

Một nhà truyền
thân bằng hoa.

MỘT BÀI
HỌC HAY

— Cõ nhân sờ
đi chơi già non
bộ là do ở sự
muốn tiêu biểu
cái chí khí quật
cường và anh
hùng của mình
đó vậy. Xem như
người Nhật thi
biết. Ta nên lấy
đó làm gương.

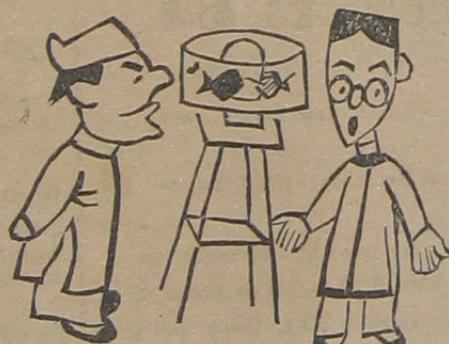
PORTRÉ FLORART

Kỳ công của một nhà chơi hoa để tặng
ông Virgitti.

— Ngoại hạng sao mà hoa
lại xấu thế này?
— Tôi ngoại hạng từ năm
ngoài kia mà

— Con chim nám
ngoài tôi dốt với
cá vàng, nám nay
hợp với cá vàng
nên cá vàng thành
chim.

— Kia bà, thùy thê
của bà cạn cả nước rồi

MỘT NHÀ DỰ THI,
đến chém — Tôi muốn
bày con « chảy » này
nuôi dâ tam mươi
năm nay rồi mà vẫn
bé bằng tịt.

Hạt sạn

Tranh ăn ?

D. P. số 3753, trong bài « Thời cục thế giới » :

Ở Tây Ban Nha, hai phe đang kịch chiến ở Teruel, nơi mà phái binh dân đã tổn bao xương thịt vừa cướp được.

« Tổn bao xương thịt vừa cướp được ? »

... Nghĩa là phái binh dân vừa cướp được xương thịt rồi lại đánh mất đi ?

Hai phe đều cạn lương hay sao mà kịch chiến để cướp xương thịt của nhau ghê gớm thế ?

Hợp tác sao được !

V. B. số 439, trong bài « Trung Nhật chiến tranh ».

Các nước nên cùng nhau liên lạc kháng khít mà thực hành những phương sách trên đây và cùng nhau hợp tác những phương diện kinh tế, tài chính, quân sự, lại nên cầu được nước Mỹ biểu đồng tình.

Hợp tác gì về những phương diện ấy thì họa chẳng còn được, chứ hợp tác những phương diện ấy thì hợp tác sao được !

Trước cái gì ?

D. P. số 3755, trong bài « Bà mụ giết trẻ » :

Sau một trận đau bụng kịch liệt, thị Ký thấy động, đưa bé ra trước. Như thế đối với những bà đỡ « lành nghề » cũng đã là một công việc khó khăn, huống hồ bà mụ.

Đưa bé ra trước cái gì ? Hay là ra trước khi bà mụ phải giở khoa dem đồng xu năm mà rủ vào tay nó ?

Bồ tát !

V. B. số 440, trong bài « Cháy tại Phúc Xá » :

Những tiếng cười, nói, bàn tán, xôn xao của người đi xem nô nức với những tiếng than khóc của những người bị nạn ở dưới bêt, quanh đống than hồng, vọng lên trên không, như gợi lòng trắc ẩn của những người từ thiện.

Những tiếng than khóc của người bị nạn thi đã vậy, chứ những tiếng cười, nói của người đi xem thi gợi lòng trắc ẩn của các nhà từ thiện làm gì ?

Hư hay thực ?

Cũng trong bài ấy :

Cái thái độ quá cương quyết của Nhật sẽ đem nhân loại vào thảm họa chiến tranh, mà trái bờ húc nhau ruồi muỗi chết oan, ta vẫn thương cho anh em láng giềng phía bắc hư không bị dày xéo.

Hư không vào làm gì ở đây ? Mà ở chỗ hư không thì làm gì có ta, làm gì có bác láng giềng của ta, để ta thương bác ấy bị dày xéo ?

Màn bí mật đã mở !

Văn số báo ấy, trong bài « Sáu bảy năm khủng hoảng » :

Trong hai năm trở lại đây số di dời dào như thế là nhờ vào kết quả của con đường xe hơi Xuyên-Bông-Dương.

Thảm nào mà trên con đường Xuyên-Bông-Dương, xe lửa bị lật kinh ra luân.

Thì ra đây tranh đường của nó, nên bị xe hơi huých cho.

Thể thao mới :

Môn đá người !

D. P. số 3757, trong bài « Lừa bạn vào rừng bắt viết giấy đã lấy nợ » :

... Cát rù Lê Văn Súy sang huyện Nga Sơn (Thanh Hóa) đá bóng giúp hội bên đó để giật giải của ông huyện sở tại treo, vì Súy là một túc cầu rất khá...

« Súy là một túc cầu rất khá » thì hẳn Súy phải có « phép gồng » để nhận những cái đá « thôi sơn » của các cầu thủ !

Những cây săn lợ

Văn trong truyện ấy :

« Lương rung rời chân tay, reo mình ngã xuống, những cây săn mềm cùng ngã theo gãy kêu rắc rắc, hăng dỡ mình Lương như tấm nệm êm. »

Em làm sao được vì tuy tác giả nói « mềm » mà nó vẫn gãy kêu rắc rắc ?

Bịa

Văn trong truyện ấy :

« ... và rừng cây xa phác lên một ẩn-tượng hư-huyễn, đó là những vong hồn tướng sĩ. »

Đó là những vong hồn tướng sĩ thế kỷ nào được ! Chỉ bịa !

HÀN ĐÀI SẢN

— Chóng lên mày, lấy mau mau còn đem về mà tiêu chí !

Vui cười

Của Ng. Hữu Đức, Phnom Penh

Đoán lầm

— Cụ Lý ơi, tôi biết là cụ vừa ở dâng bà Hai bán bún bung vè.

— Sao biết ?

— Mà cụ ăn bún chảm mắm tôm, phải không ?

— Quái ! Có đâu ? Mà sao biết ?

— Cố gì lạ. Mắm tôm vẫn còn dính ở râu cụ kia kia

Cụ Lý ngâm nghĩ mãi rồi chợt nhớ ra :

— Mày đoán nhầm rồi ; tao có ăn bún chảm mắm tôm thật, nhưng những từ hôm kia cơ.

Mua thuốc

— Xin lỗi ông, có phải ông là chủ hiệu thuốc này ?

— Thưa cụ, chính tôi.

— Vậy chứ ông làm nghề này đã lâu năm ?

— Dạ dã trên hai mươi năm rồi.

— Ông lành nghề lắm ?

— Trên bao nhiêu năm tận lug với nghề, tôi có thể nói là tôi lành nghề lắm.

— Ông có văn bằng chứng nhận ?

— Đây kia, tôi leo ô trên tường.

— Thế thì tôi được yên lòng lắm. Xin ông làm ơn bán cho tôi gói ... thuốc tim.

Vợ, chồng

Trên tàu có đôi vợ chồng trẻ. Tàu đi được một quãng, chồng áu yếm hỏi vợ :

— Thế nào, chỗ mợ ngồi có lỗ khิง ?

— Dạ, lỗ.

— Ném ngồi êm dây chứ ?

— Dạ, êm.

— Mợ không thấy sóc chứ ?

— Dạ, không.

— Mợ có chồng mặt không ?

— Dạ, không.

— Vậy mợ sang đây để tôi ngồi chỗ đó cho.

Khỏi rồi

Đỗ Khương có ác cảm với thầy lang. Đỗ linh cách nhao người cho hả giận. Anh đến nhà một lang kia, kề một căn bệnh quái gở mà mỗi lần mở mồm ra nói thi anh nói xa sự thực rất nhiều. Thầy lang biết vậy, nhưng tình nguyện sẽ chữa khỏi căn bệnh kỳ khôi ấy. Thầy bèn hóa cho Đỗ Khương vào trong ít nước mía viên thuốc do đó, khuyên Đỗ Khương cố ngâm thật lâu rồi hãy nuốt.

Đỗ Khương liều uổng, xem cách chữa bệnh của thầy lang ròm đến bụi nào, nhưng thuốc chưa qua khỏi lỗ. Đỗ Khương đã nức mũi chảy dài dài, hắt hơi vô số, và la lả.

— Tệ thật, thầy này sao cho tôi uống nước ời !

— Chính nước ời đó ! Ông xem, thuốc vừa thử uống có hai liều mà ông đã nói được dùng sự thực. Thời ống yến tâm, bệnh ống khôi rồi.

TRÀ LÊ THÁNH BÀ

(Truyện cổ thực)

Cận Thông có đứa con gái,
Long dong chạy thuốc nhiều ngài
lang băm.
Mà con vẫn ôm âm thầm,
Bệnh tinh lơ lửng khi trầm, khi
thăng.
Mợ Thông, đồng bóng, cho rằng
Các cô trêu quở vía thăng con yêu,
Mợ bèn dì cưng, dì kiều,
Sẩm sanh lẻ vật sang kêu đèn
Ghenh.
Thánh lên mấy giá đồng... kẽm,
Phán rằng : « Cái tiếu » phải định
thuốc thang,
Bi vè đuỗi cõi thầy lang,
Thánh cho nước thải tan nhang,
thuốc thần.
Vuốt ve cho « tiếu » ăn cǎn,
Trâm nghìn bệnh nǎo dần dần
phải lui. »

TÚ MŨ

1) « Ce que femme vent », một thứ nước hoa mùi thơm rất khêu tình.

Chuý Mai

TIÊU THUYẾT của THẠCH-LAM

(Tiếp theo)

BÌNH quên hết cả cảnh vật qua nh minh, quên cả chị Nga và mấy cô kia, tưởng chỉ có mình chàng với Mai đứng gần nhau, và chàng tưởng như sự cảm động của chàng không thể không cung rưng động trong lòng Mai, tình yêu của chàng đã được nàng biết đến và hòa hợp.

Lúc trở về nhà, Bình đi bèn chí, nghĩ ngợi. Chàng yêu lặng một lúc lâu, rồi mới hỏi :

— Chị Mai ở đâu, chị có biết không ?

Nga đáp :

— Ở gần Bách-mai. Mẹ chị ấy có cửa hàng buôn bán ở dưới đó.

— Chị có thân với cô ta không ?

Nga mỉm cười nhìn em :

— Chú muốn tôi thản với cô ta à ?

Binh thẹn, cũng cười rồi trả lời :

— Không phải thế. Em muốn biết chị có là bạn thân với cô ta không ?

— Mai là bạn học cũ với chị đã lâu, lúc còn nhỏ. Về sau thấy cô ta đổi đi làm tính khác, nên Mai cũng thôi học theo đi. Ngày giờ lại về đây, chị mới gặp hôm di lễ tết.

Bình không nói nữa, tuy một câu hỏi mấp mé ở miệng chàng. Bình muốn hỏi xem Mai đã có bạn chua, nhưng chàng ngập ngừng lưỡng lự, không hiểu tại sao. Chàng hỏi vẫn vơ những cái đầu dâu :

— May cô nào cùng đi với cô Mai thế, chị ?

— À, cô Dung, cô Thảo, cũng là bạn học thân với chị cả. Các cô ấy vẫn luôn luôn đến chơi nhà, chứ không biết à ?

Ngừng một lát, rồi Nga nói, như trả lời hẳn câu hỏi mà Bình không thốt ra :

— Chị cũng mới gặp Mai, chưa hỏi cô ta độ này làm gì ở nhà. Đề hôm nào chị xuống nhà cô ta xem.

Binh vui mừng đáp :

— Thật nhé. Em... em mến cô ta lắm.

Nga hé một nụ cười rất có duyên, vỗ vai Bình, bảo :

— Chị cũng thế.

Hai chị em cùng nắm tay nhau thân mật bước vào nhà. Chị Nga ngồi nói chuyện với mẹ, còn Bình vào giường nằm, mở quyển truyện để dưới gối ra đọc. Nhưng những trang sách lờ dăng giờ dưới mắt chàng; Bình thấy câu truyện không hay như mọi ngày nữa. Trí chàng vẫn vơ ở đâu đâu, và nghĩ đến Mai xinh tươi và yêu diệu trên thềm gạch, bên khóm hồng, hay dừng lại bên đường. Lòng chàng phơi phới như gió nắng trên nước hồ; Bình thấy mình nhẹ nhàng và tâm hồn tung bừng như đàn sáo. Chàng khẽ nhảm mắt lại, để giữ lâu những hình ảnh mơ màng ấy, và ao ước một cuộc tình duyên sán lạn mà trong đó chàng là người sung sướng nhất.

Về phần Thúy - Mai, nàng không có những cái mơ mộng như thế. Trước hết, bởi vì nàng mới gặp Bình có hai lần, và tuy chàng trẻ tuổi có duyên áy khiếu nàng có cảm tình, Mai cũng chưa biết rõ Bình thế nào mà đề ý đến được: sau vì nàng là một thiếu nữ thơ ngây, nên dù có đem giá yêu mến ai, nàng cũng chưa dám to tưởng lâu đến hình ảnh người yêu áy.

Cho nên với một cái vui nhẹ và trong sáng trong lòng, nàng từ biệt chị em bạn bè về nhà. Ngồi trên xe điện xuống Bách Mai, nàng nhìn người, vật ở dưới đường như một quang cảnh mới. Những đồng và kén ở tú kinh các cửa hàng lắp láng sáng leá dưới mặt trời, các màu lán lộn tươi tắn hơn ngày thường; phố xá người đi tấp nập và vang động những tiếng hót như rung động lâu trong không khí; cả đèn tiêng xe điện chạy cũng ấm lên vui hoạt nghe dễ chịu. Mai mở ví da lấy tấm gương nhỏ

khăn tay trong ví, nàng giòi một giọt nước hoa cho ướt, rồi bắt đầu chùi thuốc ở móng tay. Mùa đó phai dần và mất hẳn. Mai cũng tự nhiên thấy cái vui trong lòng nàng dịu đi, rồi nhạt dần, đến một mối buồn âm thầm như một cái bóng dâm ngoài nắng. Nàng nghĩ đến cái cảnh nghiêm khắc và lạnh lẽo của gia đình nàng; nàng không hiểu nếu không có lòng thương của mẹ thì đời nàng sẽ thế nào ? Mai rùng mình khi chỉ nghĩ đến ở chung một mình với người cha ấy, lúc nào nàng cũng thấy đang hành hạ chửi mắng mẹ nàng. Đó là một người cha ư ? Mai không thấy trong lòng nàng một chút tình yêu mến nào đối với cha, dù nàng đã nhiều lần cố; nhưng từ lúc bắt đầu rạng dần trong tuổi trê, nàng đã chỉ thấy những cái sợ hãi, những hình ảnh tối tăm của mẹ úa nước mắt ôm nàng vào lòng.

Mẹ nàng ! Mai thấy nở ra trong thâm tâm như một bông hoa mạnh, một tình thương mến đối với mẹ. Bà mẹ, mà lúc nào nàng cũng đoán đang đau khổ và uất ức, mà tấm lòng nhẫn nại nhiều khi làm nàng phải phản ứng, bà mẹ đối với nàng là tất cả những tình tình tốt đẹp và cao quý trong lòng nàng. Hai cánh tay gầy yếu của người mẹ dã nhiều lần áu yếm quàng lên vai nàng lúc còn bé, và đôi mắt hiền từ dã nhiều lần nhìn xâu vào mắt nàng, như một tia nắng ấm làm tiêu tan hết những nỗi phiền muộn nhỏ mọn của người con gái.

Mai cúi nhìn đầu ngón tay; dưới chiếc khăn, màu đỏ của thuốc đã mất hết cả rồi. Nàng cười khẽ, buồn rầu, cắt kỹ chiếc khăn lụa vào ví rồi ngưng trông ra ngoài. Vì mãi nghĩ, nàng đã đê tầu chạy quá nhà một quãng dài. Một ý muốn len đến nàng, muốn cúi di như thế này rõ thật lâu, rồi hăng trở về nhà.

Nhưng nghĩ đến mẹ mong đợi, Mai lại bò chồm muộn về ngay. Nàng đợi xe điện dỗ, bước xuống rồi đi ngược lên. Nàng vui mừng và cuống chân khi trông thấy cái cửa hàng con của nhà, và mẹ nàng đang ngồi soạn hàng ở trên phản. Mai chạy vội về, chút nữa thì vấp phải ngưỡng cửa, nàng phải vịn vào tường cho khỏi ngã.

Bà Nhân thấy con hồng cả dôi gò má, u yếm bảo :

— Việc gì mà vội thế ? Cô đi những đâu mà bây giờ mới về ?

Mai đáp :

— Thưa mẹ, con lên lê với chị Nga và bà Hân tận trên hồ Tây. Bà Hân có hỏi mẹ sao không đi.

Bà Nhân đưa mắt ngảnh nhìn vào trong nhà, rồi trả lời :

— Bạn hàng thế này thì đi sao đượ c.

(Còn nữa)

Thạch-Lam

tròn, ngắm qua lại đôi má phấn hồng và nét môi thâm đỏ; nàng tinh nghịch trông ngược quang cảnh phố trong tấm gương, và thấy những người trong ấy tựa như di vội vàng trong một thế giới sáng láng hơn.

Gió đưa những sợi tóc mai qua mắt, khiến Mai đưa tay lên vuốt. Nàng vụt thoáng thấy cái bóng đỏ của hàng móng tay nàng, và cùng một lúc, một cái cảm giác sâu và sắc trich vào trái tim. Mai bỏ gương xuống lòng, thẩn thờ nhìn mấy đầu ngón tay đê trên áo, móng tay bôi thuốc đỏ bóng như miếng kính trên đầu ngón tay hồng. Trước khi đi chùa, tại sao ? nàng đã có cái ý muốn diêm trang thật đẹp, mang ra lợ thuốc đánh móng nàng mua từ lâu mà nàng chưa dám dùng; rồi, trông trước trông sau, sợ hãi như một người đang phạm lỗi, nàng vội vàng bôi vào các móng tay. Trong lúc đó, nàng giấu tay dưới vạt áo, thỉnh thoảng mới sờ hể ra nhìn trộm một chút, và sung sướng thấy màu đỏ rất ăn với nước da mình.

Bây giờ nàng khẽ thở dài, lo sợ. Rút chiếc

NHỜ ÔNG ĐỐC LÝ VIRGOTTI, ÁNH SÁNG ĐÃ CÓ SÁU LÔ ĐẤT Ở NGOÀI BÃI PHÚC - XÃ

ĐỂ DỰNG NGAY MỘT THÔN ÁNH SÁNG

VÌ NGOÀI ĐÓ NĂM NĂM BỊ LỤT, KHÔNG THỂ THỰC HÀNH ĐƯỢC HẾT CÁC ĐIỀU KIỆN CỦA MỘT THÔN ÁNH SÁNG HOÀN TOÀN. NÊN ĐOÀN ÁNH SÁNG VẪN NGHĨ ĐẾN VIỆC DỰNG MỘT THÔN ÁNH SÁNG NỮA ĐẦY ĐỦ HƠN
(CHƯƠNG TRÌNH SỐ 1 — LOẠI D)

KÝ YẾU ANH SANG

CỦ MỘT TIỀU BAN DỰNG THÔN ÁNH SÁNG ĐẦU TIÊN TAS

KIÈM ĐIỂM CÔNG VIỆC

CHƯƠNG TRÌNH SỐ 1 — LOẠI D
TỔ TRÌNH CÙNG BAN TRỊ SỰ
HỌP NGÀY 24 JANVIER 1938

Việc lập tiểu ban dựng thôn A. S. đầu tiên

(Tạo ra một cảnh xã hội mới. Dùng
phương pháp khoa học để tìm tòi
và xếp đặt, tổ chức)

A) CẤT CỦ TIỀU BAN T. A. S.

- Một đoàn trưởng (Nguyễn
tường Tam).
- Hai ủy viên thông thạo cách
sống mới (Trần Khánh Giư, Nguyễn
tường Long).
- Hai ủy viên thông thạo kinh
tế (Nguyễn văn Khải, Nguyễn
văn Xuân).

- Ba nữ ủy viên (Trịnh thực
Oanh, Nguyễn thị Hảo, Nguyễn
tường Phú).

- Hai ủy viên thông thạo về
mỹ thuật (Nguyễn già Tri, Lương
xuân Nhị).

- Một ủy viên thông thạo về
trang hoàng và đồ đạc (Nguyễn dỗ
Cung).

- Ba ủy viên kiến trúc sư
(Hoàng như Tiếp, Võ đức Diên,
Nguyễn cao Luyện).

- Một ủy viên luật sư (Vũ định
Hoe).

- Một ủy viên y sĩ (Trần văn
Thin).

- Hai dân què (một dân ông,
một dân bà) sẽ do bạn Huân giới
thiệu.

- Hai dân thư (một dân ông,
một dân bà) sẽ do bạn Trạc giới thiệu.

- Hai đại biểu của chi đoàn
Hải-phòng và chi đoàn Nam-dịnh.

- Một ủy viên thao về cách
xếp đặt vườn được (Vouillon).

Như thế, Tiểu ban T.A.S. sẽ gồm
cố 23 nhân viên.

B) CÔNG VIỆC LÀM CỦA TIỀU BAN T. A. S

CÔNG VIỆC CHUNG

- Định T. A. S. thuộc về loại
nào, cho hạng người nào thuê.
- Định số nhà.
- Định điều
kiện, bảo đảm của người thuê.
- Định cách lựa chọn người thuê.
- Cách thức cho thuê, cách bán.
- Cách đặt quản thôn.
- Định

quyền người thuê lúc thuê và sau
khi được hắn nhà.

- Cách xếp
đặt nhà cửa về toàn thể.
- Định
giá cho thuê từng hạng và hạn trả
hết tiền nhà.
- Định cách thức
giữ vệ sinh chung.
- Tìm cách
tránh hỏa hoạn.
- Tổ chức
việc tuân phòng.
- Định lệ luật
chung trong thôn.
- Định tinh
cách nhà: tường, mái, thềm, bêng gi?

CÔNG VIỆC RIÊNG

- Đường vào.
- Cồng chính
công con.
- Hàng rào ?
- Ao, hồ ?
- Sân vận động, chỗ nói
chuyện.
- Giếng.
- Nhà chung
(thư viện, chỗ đọc báo sách, chỗ
nói chuyện, chỗ đặt máy truyền
thanh).
- Trường học.
- Nhà
bán hàng.
- Nhà quản thôn.
- Vườn hoa chính.
- Bảo
chế.
- Nhà phát thuốc, bán thuốc.
- Hộ sinh.
- Hàng corm.
- Các hang nhà A. B. C. Bếp.
- Buồng tắm.
- Cầu tiêu A. B. C. Chỗ
nuôi gia súc.
- Sân. Hàng rào.
- Các
hang đỗ đạc A. B. C.
- Bãi cỏ
rộng.
- Chỗ nuôi trẻ con.
- Điểm tuần.
- Đường lối trong
thôn.
- Các thứ cây trồng trong
thôn.
- Chỗ giặt chung.
- Chỗ
đỗ rác chung.
- Truyền
thanh.
- Đồ đạc: hàng corm.
nhà chung, hàng bán, quản thôn,
điem, hộ sinh, bảo chế.
- Ranh
cổng.

Ủy viên Ánh Sáng hay hội viên xin
coi công việc này là công việc chung
và có ý kiến gì hay xin cho biết.

KIÈM ĐIỂM CÔNG VIỆC BAN TRỊ-SỰ HANOI

LOẠI A — KIÈM HỘI VIÊN

- Tổ chức cuộc diễn thuyết ở nhà
hát lớn Hanoi ngày 16-8-37;
- Tổ chức ngày Ánh Sáng 12-12-37;

LOẠI E — LẬP CHI ĐOÀN

- Lập xong chi đoàn Haiphong

CỦNG NHƯ Ở HANOI

ĐẾN CHỦ NHẬT 20 FÉVRIER CHI ĐOÀN ÁNH SÁNG HAIPHONG

sẽ tổ chức

NGÀY ÁNH SÁNG

ĐỂ MỜI HỘI VIÊN CHO ĐOÀN

ngày 5-1-38;

2.— Lập xong chi đoàn Nam-dịnh
ngày 20-1-38;

3.— Lập xong chi đoàn Sơn tây
ngày 17-2-38.

Việc sẽ làm — Sẽ lập chi đoàn
ở khắp các tỉnh miền Bắc.

Sẽ lập đoàn ở Hué và Saigon nếu
được phép của chính phủ.

LOẠI G — MỞ MỘT TỜ BÁO

Đã quyết định xin phép mở tờ
báo ANH SANG trong buổi hội họp
ngày 24-1-38. (Xem tờ trình về việc
mở báo đăng ở trên dưới).

LOẠI H — BẮT ĐẦU VIỆC THAY ĐỔI NHỮNG VÙNG

NGOẠI Ô HÀ-NÓI

Chưa làm gì về loại này, (đương
trù tính việc bãi Phúc-xá).

VIỆC NGOẠI PHẠM VI ĐIỀU LỆ
(vi tình thế bất ngờ) Quyền tiền
phát chẩn cho dân bị nạn nước lụt.

Cứ hết một tháng lại kiêm điểm
những công việc làm của các chi
đoàn. Trong tháng đó đề hội viên
được rõ sự tiến hành của hội minh.

HAIPHONG

Chương trình số 1, Loại C — Tổ
chức buổi diễn kịch ngày 19-2-38.

ỦY ban phụ nữ chi đoàn Ánh Sáng Hai phong đã thành lập

Hồi 20 giờ 30, những ban phụ nữ
Hải-Phòng họp lại rất đông ở hội
quán hội Tri Tri để bầu ủy ban
phụ nữ.

Kết quả cuộc bầu cử như sau
này :

Trưởng ban : Bà Bạch thái Tông.
Phó trưởng ban : Bà Nguyễn thị
Nguyễn Nguyệt Minh.

Thư ký : Cô Bình-thi-Đoan và cô
Nguyễn-thi-Khánh.

Ban cố vấn : Các bà : Vũ Lung,
Tăng xuân An, Yên Tân, Vũ huy
Cánh, Ngô thị Hương, Nguyễn thị
Chúc, Lê văn Cửu, cô Hoàng Hương
Binh.

Thư ký dự khuyết : Cô Hoàng
Hương Bình.

Ngay sau khi thành lập, ban
phụ nữ đã bắt đầu nhận lấy việc
của chi đoàn và hứa sẽ là những
bạn công tác sôi sục với các ủy
ban khác và ban trại sự.

D. A. S.

Câu chuyện hằng tuần

(Tiếp theo trang 9)

không mấy thay đổi. Ông Phạm Quỳnh thường thư cung cài về mặt ấy, cái nụ cười ấy, cũng áo dài dae khán đồng như ông Phạm Quỳnh viết bao năm xưa vậy. Hình như thời gian cũng obuyag nè người súng sương không dám in dấu vết của ngày tháng phong sương vào mây mặt.

VĂN, cười — Thời gian không in dấu vết phong sương vào mây mặt ông Phạm Quỳnh là vì ông ấy không mấy khi ra ngoài, ngày đêm chỉ ra rú ở trong phòng thương thư giáo dục.

TRONG — Ông ấy chẳng vừa ra Bắc chém thi tri huyện là gì.

VĂN — Nhưng ông ấy ngồi trong cái xe ô tô hòm PI thì phong sương bay vào đó sao được?

TRONG — Nhưng kẽ thi binh dáng ông ấy ngày nay cũng có khác ngày trước đấy chứ: ông ấy béo hơn nhiều.

VĂN — Đã cố nhiên!

TRONG — Sao lại cố nhiên được? Anh làm như thương thư bao giờ cũng béo mà văn sĩ bao giờ cũng gầy Thế ông Nguyễn tiến Lãng có béo đâu, mà ông Vũ đình Long có gầy đâu?

VĂN — Đã cố nhiên! vì ông Nguyễn tiến Lãng chưa làm thương thư và ông Vũ đình Long không là văn sĩ.

TRONG — Ông Vũ đình Long chả là văn sĩ thì là gì? Còn ông Nguyễn tiến Lãng bây giờ chưa thương thư nhưng rồi thế nào cũng thương thư

VĂN — Vậy lúc bấy giờ ông ta sẽ béo, thiết tưởng cũng chưa muộn.

TRONG — Công việc ông ta đương theo đuổi chỉ có thể làm ông ta một ngày một gầy thêm mà thôi. Tháng trước ông ta bộ giá Hoàng hậu ra Bắc nghe như vắt vả lâm. Tôi ngầm bức ảnh ông ấy quỳ gối cúi đầu nâng cao ngang mày quyền sách vàng đeo Hoàng hậu ký mà tôi thương ông ấy quá. Mà tôi thương ông ấy bao nhiêu tôi lại giận ông ấy bấy nhiêu.

VĂN — Việc quái gì phải thương với giận! Ông Lãng làm thế là vì chủ nghĩa quốc gia đấy thôi. Ông Lãng chỉ hầu (servir) chủ nghĩa chứ có hầu ai đâu, tuy ông ấy đóng vai một quan hầu.

Khái Hưng

Hôi Lim... hôi liếc

CHUYẾN xe hỏa sang Lim trưa hôm ấy đông đặc những người, đứng không còn chỗ nứa. Xe từ từ đi, chậm chạp, nặng nề, như một con chăn lớn sau một bữa ăn no, thỉnh thoảng lại dừng lại phun ra một đám khói dài, rúc một thời còi, rồi lại mét nhọc chạy. Đến Tứ-sơn thì mett lử, đứng thở hơi ra phì phèo, tài xế thúc dục thế nào cũng không di nứa.

Chúng tôi dành di bộ đến Lim. Chốc chốc, Linh lại đứng lại, nhìn quanh đường đã đi, cười cười nói nói:

— Chúng mình di bộ thế mà khoẻ nǚ.

Nhưng tôi nhận thấy anh ta đứng lại luôn và thỉnh thoảng lại thở dài.

Hồi lâu, dồi Lim biện ra trước mặt. Từ chân dồi cho đến ngọn, thấy đèn ngút những người. Hai bên đường, xe ô tô dỗ thành hai dãy dài. Trên một thửa ruộng, xe đạp gác lên nhau từng đám như súng trường nơi thao diễn lúc bình minh nghỉ tay.

Linh quên cả nhọc, huýt còi dục tôi di nhanh. Len đến chân dồi, chúng tôi ngạc nhiên: ở bên phải, là một vài cô vẫn tóc, nón nhảnh trong bộ áo tân thời tha thướt; bên tay trái, là mấy cậu bảnh bao trong bộ quần áo tây. Nhìn chung quanh không thấy bộ quần áo nâu non nào, Linh bức minh kêu lên:

— Ô hay! gái Lim đâu cả. Hay là họ hóa ra tân thời hết rồi.

Tôi chỉ lên một đám đông trên đỉnh dồi:

— Cô lê họ dương bát ở trên kia.

Linh tươi tinh hồn, vội vàng leo lên, suýt nữa thì trượt chân ngã. Đến nơi, vừa thở vừa nhìn một cách oán hận: đám đông ấy chỉ là một đám thò lò, mà chung quanh, chúng tôi lại thấy nhan nhão mủ tây với mái tóc lèch nhau một cách chàm chưởng.

Bỗng chúng tôi thấy ở ven dồi một bọn công tử đứng xum quanh một chiếc khăn mỏ quạ. Nhưng thay vào tiếng hát, là tiếng kêu. Bọn công tử không tìm được cách gì dùa khác là ôm, rồi hôn, rồi vật một còi con gái không may gặp họ. Họ quên mất cả sự giáo dục, chỉ còn là một con vật diên cuồng. Trong họ lúc bấy giờ có vẻ thèm khát như người nhajo đòi dã bảy ngày trông thấy cơm. Chúng tôi chợt hiểu vì lẽ gì năm nay vắng bóng các cô gái vùng Nội-Duệ, Cầu Lim...: các cô có thèm dọ voi trai Cầu Vồng, Yên Thế, nhưng không chịu được sự cợt nhả sỗ sàng của công tử cầm long.

Không tìm được gái Lim đứng hát trên dồi, chúng tôi dành di tìm trai Lim vậy. Tìm bọn này thì có lẽ dễ hơn, chỉ việc bước qua cửa đình là nghe thấy tiếng

họ ôn ào rồi.

Trên những cái nong, lũ ba lữ bảy trai làng ngồi xóm một cách tự nhiên chung quanh một già sỏi và một đĩa thịt gà luộc chưa chín hẳn. Họ không đề ý đến chúng tôi, vì họ còn giờ bận một công việc hệ trọng: ăn cỗ. Họ ăn một cách hăng hái, quả quyết và mè man như kẻ da tinh gắp người yêu.

Linh cười bảo tôi:

— Trên dồi, công tử Hà-nội thêm gái Lim thế nào, thì ở đây, công tử Lim thêm xôi như thế.

Rồi vẻ thương hại, Linh giơ tay trò một người đã đứng tuồi, áo the khăn lụt, dương vội vàng véo ở mỗi phần một miếng sỏi nhỏ bằng đầu ngón tay, đập vào phần của mình. Làm xong công việc ấy, anh chàng bỏ phần vào cheo khăn, gói lại rồi phủ áo đứng dậy, vẻ mặt khoái lầm.

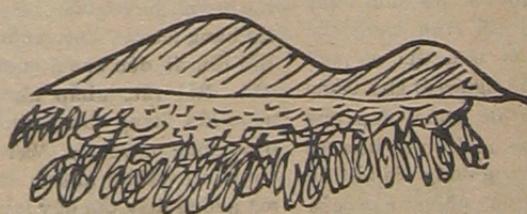
Riêng Linh không lấy gì làm khoái khoái. Anh giơ tay che một cái ngáp, nói một mình:

— Xe lửa lúc nay thế mà khôn! Ngạc nhiên, tôi hỏi:

— Sao lại khôn?

— Nó biết trước hội Lim năm nay không có gì, nên đến phủ Từ nó không chịu di nữa.

Tờ Ly

Hãy gửi chữ ký, tuổi và kèm theo mandat 1\$00 về cho thầy

Ngô Vi Thiết

Nº 28 Bourin, Hanoi
mà xem vận hạn, tình duyên, con cái, của cải,
kẻ thù, người yêu . . .

Không tiếp khách tại nhà, xin gửi thư và nếu trả tiền bằng tem thì xin gửi thư bảo đảm cho khỏi mất.

Comptoir Commercial
59 Rue du Chanvre Hanoi
LUNETTERIE EN TOUS GENRES
& POUR TOUTES LES VUES

THOÁT LY

TRUYỆN DÀI của KHAI - HƯNG

LÚC ấy nhà đương có khách đánh lỗ tôm. Bà phán bảo bà đốc và nói to dè ai nấy đều nghe rõ :

— Người với ngóm ! trưởng lão ! Giới ơi ! thế mà con tôi...

Bà làm như lỡ lời, dừng ngay lại, rồi quay sang hỏi bà phủ :

— Bà lớn không xoi ngũ vạn ?
Lương đã hiểu. Chàng cho rằng nếu Hồng thuận lấy chàng là vì thương hại chứ không phải vì tình yêu. Lòng tự-ái và tự-trọng làm cho chàng chán ghét hết mọi sự, chán ghét cả Hồng mà chàng thấy tầm thường trong một gia đình tầm thường.

Thế là bà phán lại một lần nữa đặc thắng.

Nhưng Hồng cũng hiểu. Nàng hiểu tương-lai của nàng đương bị lung lay vì sự thâm độc của dì ghẻ. Nàng vội viết cho Lương một bức thư dài tới tám trang giấy lớn, kè hết tinh cảnh của mình, và cái tâm địa có một không hai của người dì ghẻ. Nàng nhận được thư phúc đáp của Lương, trong thư Lương hứa sẽ cố & được xứng đáng với ái-tình thành thực và nồng nàn của Hồng.

Thế rồi, bằng hai tháng không nhận được tin tức của Lương. Buồn rầu, sốt ruột, Hồng không xin phép, bỏ đi Hà-nội tìm chàng. Hai hôm sau trở về, nàng bị một trận đòn đau. Ông phán vừa đánh vừa tra khảo ầm ĩ :

— Mày dã bày bạ với nó rồi, phải không ?

Hồng không đáp, khiến ông phán càng ngờ và giờ rối vụt càng mạnh. Chính Hồng cố ý để cha ngờ vực, vì nàng cho may ra nhờ thế mà ông phán bằng lòng gả mình cho người yêu. Nàng chỉ tưởng tới một điều : thoát ly già-

dinh, dù có phải hi sinh danh dự vì hạnh phúc cũng cam. Huống hồ lại chỉ hy sinh danh dự cho người mình yêu.

Ngay thứ bảy, trên báo X... có đăng bài « cô H. lăng mạn », « cô H. tự do di lại... với trai ».

II

Nhưng lần này việc quan trọng hơn nhiều : Hồng bỏ đi và biến mấy chữ dè lại cho cha nói mình không trở về nhà nữa.

Ít lâu nay, Hồng như người mất linh hồn. Ngày ăn xong hai bữa, nàng lại vào phòng ngủ ngồi thử nghĩ ngợi, hay lên trên gác đứng hàng giờ nhìn những thuyền buồm nau qua lại trên sông Tranh.

Buổi tối, tiếng còi tàu thúc dục, tiếng rao bánh giày bánh giò lạnh lanh, tiếng cười, nói, gọi nhau om xòm của hành khách, tiếng khuân váy huỳnh huỳnh của bọn phu giao tải hàng lên tàu hay xuống bến. Rồi tàu di, đèn báo hiệu từ từ xa dần. Rải rác, nhấp nhô những ngọn lửa hàng thuyền nằm ngủ trên giòng nước đen. Và róc rách vỗ mạnh vào bờ những làn sóng mà giồng máy tàu đầy lai.

Hồng nhìn theo, nước mắt úa ra ướt cả hai má.

Rồi độ nửa giờ sau, chiếc tàu khác lại tới và trong một lúc lại làm huyền náo cái bến yên lặng. Hồng mong mỏi vẫn vơ vưởng như những tàu ấy có thể đêm lại trong lòng nàng một chút hy vọng về tình duyên.

Mùa nước to, giòng sông réo ầm ầm, dữ dội. Có lần nàng nhớ tới câu chuyện thần sông Tranh cưới vợ ông phủ Ninh Giang. Nàng không tin có chuyện hoang đường ấy, nhưng tự nhiên nàng cũng rung minh ghê sợ. Đêm hôm đó, nàng chiêm

(Tiếp theo)

bao thấy thằng Tranh hiện lên với bộ mặt hung tợn như mặt tượng Hộ pháp ở chùa. Giật mình thức dậy, nàng khóc khích cười thầm, rồi buồn rầu tự nhủ : « Giá Lương đến dem mình đi. »

Cái ý tưởng lâng-man ấy vẫn vương mãi trong tâm tư Hồng. Và một lần Hồng đã viết cho Lương một bức thư rất nồng nàn để báo cho tình nhân biết rằng nàng sẽ trốn nhà đi theo chàng. Nhưng thư ấy, trong lúc thân dem bỏ tại nhà bưu chính, Hồng lại sé vứt đi. Hành như nàng còn dương đo đắn, suy xét, chưa dám quả quyết.

Bỗng chiều hôm qua, nàng dõi bắn tính nết. Trong mấy tháng nay, biết nàng có lỗi, người dì ghẻ càng mắng nhiếc, khinh bỉ, hành hạ nàng hơn trước. Nhưng nàng mặc kệ, chẳng nói lại, cãi lại, phản nản nữa câu. Cố khi đứng nghe những lời dạy bảo nghiêm nghị của cha, nàng dựa vào khe tủ thiu thiu ngủ. Nàng như không cần gì nữa, không biết gì nữa, không thèm cho một sự gì ở đời là quan trọng nữa. Thấy thế, ông phán lại tức giận đánh đậm nàng, nhưng ông lường như đánh đậm vào một cái xác không hồn. Hồng không kêu khóc, không van xin, hai con mắt vẫn nhiên lành-dạm.

Nhưng chiều hôm qua, Hồng vụt khác hẳn. Như vừa có một luồng điện mạnh chạy trong mạch máu nàng, làm cho nàng trở nên điện cuồng. Ăn cơm xong, bà phán gọi bảo người nhà khึng bàn, ghê máy ra hè đường dè ngồi hóng mát, vì tuy đã gần hết tháng chín mà tiết trời vẫn còn oi nồng như đương giữa mùa hè. Hồng đi qua nghe thấy trả lời lại rất hồn : « Tôi không phải dãy tớ cô mà cô sai được tôi ». Thế là hai người cùng lớn tiếng. Hồng nói những câu mà một lát sau bình tĩnh ngồi nhớ lại, nàng cũng phải cho là quá hồn láo. May cho Hồng, ông phán vẫn nhẹ, nếu không, nàng đã bị một trận đòn kịch liệt.

Nửa đêm ông phán về, bà phán thuật lại những sự xảy ra bằng những lời tức giận và dẩn vặt. Hồng vẫn thức và nghe rõ hết

câu chuyện om xòm của cha và dì ghẻ. Sau cùng ông phán bảo vợ : « Được, dè mai tôi tổng cõi nõ ra khỏi cái nhà này. Tôi chẳng bao giờ nói với nó nữa. Nó bêu xấu bêu hô tôi nhiều lắm rồi ».

Hồng nắm cắn mạnh răng len môi dưới, nghĩ thầm : « Thầy không cần phải tổng cõi. Mai con xin từ giã cái nhà này ».

Quả thực, sáng hôm sau, Hồng lên di chuyển ô tô năm giờ, lên Hà-nội.

Câu chuyện gia-dinh nhà ông phán Trinh bà y sĩ không biết rành rọt như thế. Bà chỉ rõ có một điều : Hồng bỏ nhà trốn đi. Nhưng bà sẽ thêm thất, dài dề cho câu chuyện có đầu đuôi.

Gặp bà phủ, bà không kịp chào nữa, vội nói to :

— Đấy, bà lớn coi, tôi đã bảo cô sai đâu.

Bà phủ chẳng nhớ bà đốc đã bảo thế nào, nhưng cũng khen liều, chừng dè bà kia thuật lại ngay cho nghe :

— Vâng, bà lớn thánh thật !

— Con bé tình nết như thế thì thế nào chẳng có ngày theo giai !

Bà phủ ghé gần lại thì thầm hỏi :

— Hồng nó theo giai thật đấy à, thưa bà lớn ?

— Vâng, nó theo giai.

— Tôi nghiệp !

Bà đốc cười :

— Bà lớn có biết nó theo thằng nào không ?

— Không.

— Cái thằng người chẳng

người, ngóm chẳng ra ngóm

xác đến một bôm chúng mình

dánh lỗ tôm ở nhà bà phán ấy

mà, bà lớn không nhớ ?

— Có, tôi nhớ ra rồi.

Bà đốc lại cười, lấy làm thick chí lầm :

— Thế mới biết con người ta lúc dã say mê nhau thì liều lĩnh chẳng còn sợ hãi gì nữa.

Nhưng giá cái thằng chết già kia đẹp gai thì dã di mặt lè, dẳng này nó lại xấu như ma áy cơ, thế mà cô á cũng say mê được.

— Hay thằng ấy nó bỏ bùa mê ?

Bà đốc cười cảng dòn :

— Bùa béo gí ! Con bé nó đi

thỏa sẵn thì chẳng nào tán mà
chẳng chẽ, cứ gi đep với xấu.

Bà đốc, thời còn ít tuổi có lâm
kê săn sóc, chiều chuộng, phỉnh
phờ nên bà đã hiều thấu cái đức
tinh túc và cả cái tâm lý sâu
xa của bọn đàn ông.

— Bạn chúng nó thấy gái như
mèo thấy chuột, cứ săn lẩn vào.
Chuột muốn thoát chết chỉ có
cách chui rúc vào lỗ.

Bà phủ dông đặc binh phẩm :

— Xét cho kỹ thi nên luận lý
Â-dong minh vẫn hay. Con gái
phải ở trong gia đình, phải dạy
đỗ nghiêm khắc. Cho tự do quá,
thế nào cũng có ngày xảy ra tai
nạn bất ngờ.

Bà đốc cười phi :

— Bất ngờ! Bà lớn tính còn
bất ngờ gì nữa. Thi tôi vẫn nói
với bà lớn rằng con Hồng sớm
muộn thế nào cũng theo gai.

— Bà biết thế mà bà chẳng
bảo bà phản, để bà ấy giữ gìn.

— Giữ gìn gì! Nó hư thi cho
nó chết. Voi lại con bé ấy nó có
coi bà phản ra quái gì đâu. Thực
là đồ bạc bẽo, bà phản nuôi
nắng nó từ khi còn bé ngửa đến
giờ mà nó xử với bà ấy chẳng
còn ra sao...

Một dịp cười the thé ở cửa,
hai bà quay lại.

— Kia bà thông!

— Lạy hai bà lớn.

Người mới đến là bà Thanh,
vợ ông thư ký sở Thương chánh,
người trong Nam lấy chồng ngoài
Bắc thời « ông thông » còn làm
việc ở Saigon.

— Tôi đến dâng bà lớn, người
nhà nói bà lớn vừa đi, tôi đoán
bà lớn lại đây. Y như rằng.

Bà phủ mời :

— Bà lớn xơi nước

— Mời bà lớn.

Bà thông nay đã quen phong
tục miền Bắc rồi, chứ ngày bà
mới về Ninh-giang, mà ai gọi bà
là bà lớn như thế, bà đã giận liền,
cho là người ta mỉa mai mình.
Chỉ vì câu chuyện bà không kêu
bà phản Trinh là bà lớn, bị bà
kia bắt bẻ lại mà hai bên vẫn
hiềm khích nhau, không đi lại

chơi bời với nhau.

— Chừng bà thông cũng đến
bởi thăm câu chuyện cô Hồng.

— Thưa bà lớn, tôi nghe người
ta dồn chí Hồng con ông phản
Trinh bỏ nhà theo gai, nhưng tôi
không tin, chí Hồng ngoan ngoãn
thế mà lại...

Bà đốc vốn ghét Hồng, ghét
Hồng vì thân và a-dua với bà
phản Trinh, liền ngắt lời :

— Chưa ngoan đâu, chờ ít nữa
đã mới thực ngoan.

Bà phủ cười vui vẻ. Nhưng bà
thông không thuộc ca dao tục
ngữ An-nam, nên ngạc nhiên
không hiểu. Bà đốc liền đọc :

— Không chồng mà chưa mới
ngohan.

Có chồng mà chưa thế gian chi
thường.

Bà thông thực thà hỏi :

— Tôi nghiệp! Chí Hồng có
chưa? Chí Hồng chưa hoang?

— Chưa chưa, nhưng thế nào
rồi cũng chưa!

Bà đốc quay sang bảo bà phủ :

— Hay nó có chưa rồi nên sợ
hãi bỏ nhà trốn đi đấy!

Bà thông bệnh vực Hồng :

— Cẳng khai nào lại thế! Chí
Hồng là người có học thức hẳn
hỏi, không lẽ.

— Không lẽ! Học dở dang
càng bậy! Bà còn lạ gì những cô
tự do dở đời.

— Nhưng bà phản bà ấy cũng
ác nghiệp với chí Hồng lắm kia.
Ai chịu nỗi được cảnh di ghê
con chồng.

Bà đốc nguyệt dài :

— Chà! Dèn nhà ai nhà ấy
rạng. Bình phẩm làm gì!

Bà thông phản Trần với bà
phủ :

— Thưa bà lớn, chính vợ
chồng nhà tôi cũng dương chịu
cái cảnh di ghê tai ngực. Nhà
tôi càng ỏ ra người con hiếu
thảo, thi người di ghê càng xui
xiêm thày tôi xử tệ với chúng
tôi. Tết mới rồi tôi về tôi cho
một trận nén thân...

(Còn nữa)

Khái Hưng

Làm dân

(Tiếp theo trang 10)

Ông K. bỗng nhìn Tèo, lắc
đầu, nói :

— Thế mà có á lúc giận chồng
còn quai mõm lêu rắng: « Biết thế
cứ ở lì Hà-nội mà làm cò đầu cho
xong! »

Quých nhìn vợ, bùi môi :

— Làm cò đầu chả ăn trắng
mặc trơn mà! Nó còn thích
Hà-nội lắm, cho nên lúc mới giờ
về quê, hàng tháng nó không
thêm nhìn mặt con nữa!

Không muốn đè vợ chồng
Quých cãi nhau to tiếng trước
mặt khách, ông K. cho hai người
xuống bếp, với một câu dặn:

— Anh chị đừng có chửi chó
mảng mèo nữa đấy!

Và nhân thề đè giấu không cho
Quých biết cái cớ chính đã duỗi
Tèo về với nó. Rồi ông thở dài
với tôi :

— Ông đã viết về cò đầu, gái
nhảy, nhà chứa! Tiêu sú các cô
đó, ông mới viết được quãng
giữa và quãng cuối! Chuyện cò
Nan và cô Tèo hay nhiều cò như
hai người này nữa, là quãng đầu.
Hà-nội sẽ không mộ được kỵ nữ
ở quê nữa, nếu cho họ dù cơm
ăn dè họ có thời giờ mà họ biết
thế nào là giá trị một người, bắt
cứ dàn ông hay dàn bà.

Ông tẩm tim cười :

— Vâ lại, thằng Quých với tôi,
cũng là hai người, cũng ăn một
thứ gạo, mà sao trước đây bà,
thì lại thật là một người cạnh
một con vật!

Tôi nói :

— Tôi không biết yêu dè mà
giữ vợ dã dành, nhưng mà nó
cũng không biết ghét, biết thù
nữa!

Ông K. lắc đầu :

— Ô! cái thù của nhà quê thì lại
ghê gớm lắm! Chưa đến lúc đó
thôi. Ông hãy nghe chuyện báo
thù của một « Thằng » hẫu thây tôi
trước... Tôi có thể gọi là một
« hận tình » quái quỷ nhất!

(Còn nữa)

Trọng-Lang

Une Peau Nouvelle

Blanche et Veloutée —

-67

3 JOURS

PREMIER JOUR

TROISIÈME JOUR

Les "Pores"

Dilatés et les

Points Noirs

DISPARUS POUR TOUJOURS !

LES fâcheux points noirs, les boutons
les imperfections, les râches écailles
de la peau, un teint terne, terni,
tout cela provient de pores dilatés pores
obstrués par des impuretés grasses
qui ni savon ni eau ne peuvent enlever.
Tout pore dilaté est dû à l'irritation de la
peau. Pénétrant instantanément dans les
pores, la nouvelle Crème Tokalon, Couleur
Blanche (non grasse) calme rapidement
l'irritation des glandes cutanées. Elle dis-
sout et enlève les impuretés profondes des
pores et les points noirs, ramène les pores
dilatés à leur dimension normale, blau-
chit et adoucit une peau sombre et râ-
chit. La peau la plus sèche est tonifiée et
rafraîchi. Les lignes de fatigue, l'aspect triste
et le luisant du nez sont complètement
supprimés. Tonique, astringente,
nourrissante. Contient maintenant un
mélange merveilleux de crème fraîche
et d'huile d'olive prédiégées. C'est pour-
quoi la Crème Tokalon, Couleur Blanche,
blanchit, adoucit la peau et lui donne en
3 jours, une beauté nouvelle et indescri-
pable—impossible à obtenir autrement.
Employez-la chaque matin.

NOTA : Si vous avez des rides, les
muscles du visage affaissés, ou des
stigmates de l'âge, vous devriez également
nourrir votre peau avec du Biocel. On a
maintenant réussi à obtenir cette substance
précieuse du cœur des cellules cuta-
nées profondes de jeunes animaux. C'est
comme le Biocel de votre propre peau.
La crème Tokalon (Couleur Rose)
contient maintenant du Biocel mélangé exacte-
ment selon les proportions voulues
pour conserver votre peau ferme, fraîche
et jeune. Appliquez-en le soir avant de
vous coucher. Succès garanti ou argent
remboursé.

AGENT : 1 Maron A.Rochat et cie
75, Bd Gambetta Hanoi

ID

PHIẾU | DỰ THÍ
Ô CHỦ Ngày Nay

HIỆU THUỐC CÓ DANH-Y NGƯỜI THỜ TRÔNG NOM
chữa các bệnh nguy cấp rất hay
Lậu nặng 5\$ nhẹ 3\$, — Thu từ, mandat gửi cho
M. NGÔ-VI-THUYẾT — 14 Poissonnerie, Hanoi

AN-THAI

GRANDE FABRIQUE DE POUSSE-POUSSE
2, Rue Ngayen-trong-Hiep
HANOI

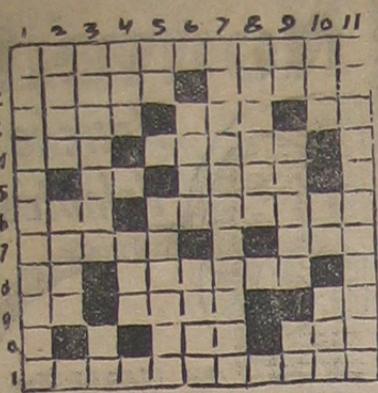
?? 1936

XE KIỀU MỚI

Gặp khi gió kèp mưa đơn,
Dùng xe "AN THÁI" chẳng
cơ cát gi.

Có bán đủ cả : Vải, Sám, Lốp
và đồ phụ tùng xe tay.

Ngang

1.) Vẽ mặt không thay đổi — 2.) Đến đây bùi mà hỏi cũng không biết gì hơn đâu — 3.) Khóc hay cười. Sến tần cứ lật nè hoa. Tiếng gọi trong rừng rú — 4.) Cứ trong đó mà say. Lượng rộng. Hè gặt thóc — 5.) Đầu Âu Phi chiến tranh. Chùa tối — 6.) Công chúa Chiêm thành, về thời Trần. Linh hồn — 7.) Tiều Nguyễn thấp thấp như. Cái chậu — 8.) Một loài cua. Phải đào cả rễ. Xung — 9.) Ký tên, đóng dấu. It người có một trăm. Một địa chỉ — 10.) Dùng đòn dán. Một thứ hoa — 11.) Giải bày một vấn đề.

Đọc

1.) Y phục chính tề — 2.) Phận lữ giò gác khuê phụ xa bay giá chồng (xuôi ngược cùng nghĩa) — 3.) Từ hai mươi lăm lịch. Bệnh ghê sợ hay là bệnh vẩn — 4.) Hai khoa cổ. Kêu đau. Lửa — 5.) Gọi

10 Cái phòng thứ nhất của con người — 6.) Ác ná vè tây Thẩm ra — 7.) Dáng cần chừng chạc — 8.) Gió đưa — 9.) Ai nụ ọc? Tin tức. 11.) Năm. Năm năm có hai lần.

GIẢI ĐÁP BÀN Ô CHỮ KỲ TRƯỚC

Ngang — 1.) Chuỗi choáng — 2.) Illur, U-hắc. Ô — 3.) I. Mát. Im. Bả — 4.) Nbanh. Eo-hep — 5.) Hạ-thò. U-nhã — 6.) Chà, Ấm iụ, Ục — 7.) Hà, An, Rạng — 8.) U, Ông, Unham — 9.) Yêng, Ủ, Oi ủ — 10.) È, Nô — 11.) Nghênh thành.
Đọc — 1.) Chính chuyên — 2.) lứ, Ha há — 3.) Mã-tà, Ôn — 4.) Ánh, Ang — 5.) Thoảng, Dê — 6.) Hu — 7.) Chiến trường — 8.) Hà-mô, U-lan, Út — 9.) Ọc, Hu, Nho — 10.) Á, Đẹn, Gai, Á — 11.) Á-dụy, Mả — 12.) Go, Ach, Khoa-hoc. (K.H)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
C	H	U	E	N	H	C	H	O	A	N	G
H	U		L	H	A	C					C
I	M	A	T		I	M	D	A			
N	H	A	N	H	E	O	H	E			
H	A	T	H	O	N	N	U	N	H		
C	H	A	A	N	T	U	U	C			
H	A	A	N	R	A	N	G	H			
U	O	N	G	U	N	H	A	M			
Y	E	N	G	O	O	I	A				
E	E	D	N	O	O	K					
N	G	H	I	E	N	G	T	H	A	I	N
H	I	E	N	G	T	H	A	I	N	H	A

SÂM NHUNG BÁCH BỘ

Bản ông tinh khí loãng, dương sự kém, đàn bà kinh nguyệt không đều, máu sau, là những biến trạng của sự suy nhược trong thân thể mà nguyên nhân là tai thần hư và bộ máy sinh dục có bệnh, nên đàn bà thi noãn sáo không sinh ra được noãn-châm để khai thông kinh huyết, đàn ông thi dịch hoàn không chế tạo ra được tinh khí (dương không cường, nén đã có vị bác học tìm ra phép tiếp hạch của loài vật cải lão hoàn đồng cho người ta). Phương thuốc Sâm nhung bách bộ của nhà thuốc HỒNG KHÈ này lấy tinh chất ở sinh-dục-hạch của các loài vật rất mạnh chế luyện với sâm nhung và các vị thuốc linh nghiệm, nên uống vào nó dần ngày dần bộ máy sinh-dục của người ta làm cho trẻ lại khỏe ra như người được tiếp hạch. Bản ông thi trắng dương và tinh khí đặc, đàn bà điều kinh và huyết tốt khỏi được tất cả các bệnh do thận hư mà sinh ra khỏi được các bệnh bởi kinh nguyệt bất điều mà có. Thật là một thứ thuốc hổ xua nay chưa từng có. Thuốc bồ ngày kiến hiện ngày có thể trông thấy được, vì chỉ dùng hết một hộp đã thấy tinh đặc và kiên, huyết tốt và kinh điều ăn ngon miêng, ngủ yên giấc và tinh thần minh mẫn sáng khởi lại thường.

Mỗi hộp giá 1p.00. Bản ông dùng thử bạc sáp vàng; đàn bà dùng thử bao sáp trắng, cách dùng thuốc có nói rõ trong đơn ở hộp thuốc.

THUỐC LẬU HỒNG-KHÈ SỐ 30

Vì dì lại với người có bệnh lậu bị lây. Có khi tại mình rượu say quá, nhọc mệt quá, hay là tai người đàn bà có bệnh khí hư, có kinh nguyệt mà mình mắc bệnh lậu, & trong đường tiêu tiện có mủ chảy ra, có người đi tiểu ticc hoắc, có người bị sưng lén, có khi ra máu nữa, lại có người không sao cả, chỉ thấy có mủ chảy ra thôi, không có mồi mắc hay đã lâu dùng thuốc lậu Hồng-Khè số 30 đều khỏi cả, nhẹ chỉ vài hộp là khỏi rút. Thuốc dễ uống không công phat, dễ làm việc như thường, không hại sinh dục, không phạm thai, đàn bà chữa, có bệnh dùng cũng khỏi. Mỗi hộp giá 0p60.

Bệnh giang-mal, phá lở phát ngoài, đau sưng rát thịt, & tai mờ mắt phát may day ra mào già hoa khế uống thuốc giang-mal Hồng-Khè số 14 nhẹ chỉ 2 hộp khỏi hẳn. Bệnh dù nguy hiểm đến đâu cũng có thể cải tử hồi sinh được. Không hại sinh dục, không công phat, uống thuốc dễ làm việc như thường. Bị bệnh Ha-cam (chancro) non, cá lở & chỗi kiêm không thôi, uống thuốc này càng mau khỏi. Mỗi hộp giá 0p60.

NHÌN HÚT

Tinh ngòi yến Hồng-Khè số 20 là một phương thuốc cao nhà Đoan đã thi nghiêm, không có một ti thuốc phiện nào, nên ai cai thuốc phiện cũng bỏ hẳn được, không bao giờ hút lại nữa. Hút nhẹ chỉ hết 1p00, hút nặng lâm hết 5, 6 đồng bạc là bỏ hẳn được, trong khi uống thuốc cao vẫn đi làm việc như thường, sau khi bỏ hút rồi không sinh ra chứng bệnh gì khác cả. Thuốc nước mỗi chai một đồng, thuốc viên mỗi hộp 0p50. Các ngài cứ dùng nếu sai nhời xin trả lại tiền gấp đôi. Vì đã có hàng mấy nghìn người dùng thuốc Tinh-ngòi yến số 20 này bỏ hẳn được thuốc phiện rồi.

KÍ HƯ, BẠCH ĐÁI HẠ

Các bà thấy kinh tắm rửa sần-mòn bằng nước lạnh kinh bê lại thành bệnh ra khí hư, hay là vi sinh để nhiều lén, vì quá tư lý phản ứt cũng thành bệnh khí hư, cũng có ít bà bị truyền nhiễm nọc bệnh tinh thành bệnh ra khí hư, ra như mũi, như hò, như nước gạo, nặng thì nhức họng, đau lung đau bụng dưới, nỗi cuc, sưng từ cung (đầu cổ) chóng mặt sầm tối mắt. Uống thuốc khí hư Hồng-Khè số 80 trong 24 tiếng đồng hồ đỡ hẳn, thường chỉ một hộp là khỏi hẳn, mỗi hộp giá 1p00.

NHÀ THUỐC HỒNG-KHÈ

Có danh tiếng đã lâu năm, xem mạch cho đơn bán thuốc bảo chế, bốc thuốc chén, có rất nhiều các phương thuốc hoán tán cao đơn già truyền và kinh nghiệm đóng chai hộp theo phương pháp Áo-Mỹ rất tinh khiết, bán khắp nước Nam, bán sang cả Tây, Tầu, Ai-lao, Cao-mèn, chữa các bệnh nguy hiểm của người lớn trẻ con. Có biểu hai quyển sách: Gia-Dinh Y-dược và Hoa-Nguyệt Cầm-Nang để giúp ích cho mọi người biết rõ các căn bệnh và biết cách tránh các tật bệnh.

Hồng-Khè 88 Route de Hué (chợ Hôm) Hanoi, Téléphone 755
BÁI-LÝ : Halphong 167 Phố Cầu-Bắt; Namdinh 28 phố Bến cái; Hué Battion; rue Paul-Bert, Saigon 148 Albert le Dakao; Pakse Nguyễn-văn-Của Rue Police Baclieu Trang-hiếu-Nghĩa; Long-Xuyên Hữu-Thái; Mỹ-Tho Móng-Hoa; Cần-thơ Nguyễn-văn-Nhiều; Hải-duong Quang-Huy; Tuy-Hòa Tân-Trành; khắp năm sứ trong cõi Đông-Pháp có tới trên 100 nhà đại-ly; những nhà buôn có tin nhiệm dồn có bán thuốc Hồng-khè, xin các ngài gần đây mua đầy cho tiện, nếu nơi nào chưa có xin viết thư về 88 phố Hué Hanoi, mua thuốc theo cách linh-hoa giao ngan.

Rentrée des classes

Vous trouvez à l'IDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages Op09

Boîte de 100 copies doubles, beau papier 1.09

Ramette de 100 — quadrillé multiple 0.70

Réumier laqué, couvercle chromé 0.80

Compas s/panoplies : 15 et 4 pièces . . . . . 0.65 à 0.35

— plats nickelé réversible double usage 1.00

— plats nickelé en pochette : . . . . . 3.10 - 1.63 à 0.98

Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir 0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O. PAPETERIE - LIBRAIRIE

HANOI — HAIPHONG

*Muốn được mạnh khỏe, không
gì hơn là dùng rượu Cognac*

MARTELL

*Đại lý độc quyền
L. Rondon et C° L^{td}*

CON ĐÀN CON ĐÔNG VÌ AI ?

Vợ chồng tôi làm bạn với nhau đã hơn mươi năm mà sự sinh nở rãnh chật vật, sinh cháu nào bỏ cháu ấy, thực là buồn giầu khôn xiết. Chúng tôi thiết nghĩ có của mà chẳng có con cũng buồn, ngày đêm chúng tôi chỉ còn biết cầu giờ khấn phật cho được vài mụn cháu để khuây khỏa trong lúc xa nhà xa cửa. Chúng tôi hết cầu tự đèn này, cũng vái phủ kia mà vẫn không được như ý nguyện, may thay cách đây hơn một năm (1936) tôi nghe danh có một nhà tiên tri rất rõ, có thè bão cho tôi biết mọi nhẽ di tới hạnh phúc, tôi bèn viết thơ lên yêu cầu tiên sinh chỉ dùm, tôi chỉ gửi có tên tuổi của tôi và vợ

tôi. Cách được vài hôm tôi nhận được những lời chỉ giáo của tiên sinh. Trong đó tiên sinh có khuyên tôi nên thay cái giường năm từ khi chúng tôi lấy nhau đi, và tiên sinh có giàn rắng nếu vợ tôi thụ thai tề ban ngày thì mới nuôi được. Tôi cũng chưa tin, sau đó được chín tháng hơn thì vợ tôi sinh cháu gai, và đến nay sinh luôn cháu gái, từng ấy thì giờ cũng đủ cho tôi nghiệm lời của tiên sinh là tiên thánh. Vậy nay có vài lời bá cáo để giới thiệu cùng bà con trong khắp xứ Đông-Dương nên mau mau gửi chữ ký tên mình, tuổi (không cần ngày sinh tháng đẻ) chỉ có 7 hảo một quẻ mà ta có thè rõ hết nguồn.

Xin cứ đề : Professeur KHÁNH SƠN — 36 Jambert, Hanoi.

Nếu trả tiền bằng tem thi nên gửi thơ bảo đảm cho chắc

M. Hồ Văn Đào
Ex : comptable mine Hongay